JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ELEANOR SHARPSTON
14 päivänä heinäkuuta 2011 [1]

Sisällys

Johdanto ..... I - 13432

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... I - 13432

Euroopan unionin lainsäädäntö ..... I - 13432

Ihmisoikeuksia koskevat säännöt ..... I - 13438

Asian tausta ..... I - 13439

PMOI ..... I - 13439

Tapahtumat, jotka edelsivät välittömästi riidanalaisen päätöksen tekemistä, ja siihen liittyvät tapahtumat ..... I - 13441

Valituksenalainen tuomio ..... I - 13442

Valitus ..... I - 13449

Tutkittavaksi ottaminen ..... I - 13450

Sisältö ..... I - 13451

Ensimmäinen valitusperuste (puolustautumisoikeuksien väitetty loukkaaminen) ..... I - 13451

Riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtava menettely: 1) 7.5.2008 ja 9.6.2008 välinen ajanjakso ..... I - 13452

Riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtanut menettely: 2) 9.6.2008 ja 15.7.2008 välinen ajanjakso ..... I - 13454

PMOI:lle tiedottamista koskeva vaatimus ..... I - 13457

1 – Alkuperäinen kieli: englanti.

Toinen ja kolmas valitusperuste ..... I - 13460

Toinen valitusperuste (yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan väitetty loukkaaminen) ..... I - 13461

Kolmas valitusperuste (tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden väitetty loukkaaminen) ..... I - 13468

Ensimmäinen väite: "Evättyjä tietoja ei otettu huomioon asiaa ratkaistaessa" ..... I - 13468

Toinen väite: "Evätyt tiedot oli luokiteltu luottamuksellisiksi" ..... I - 13470

– Jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten tehtävä ..... I - 13475

Neuvostossa noudatettava menettely ..... I - 13476

– Toimivaltainen kansallinen viranomainen oli "oikeusviranomainen" ..... I - 13477

– Toimivaltainen kansallinen viranomainen oli "vastaava asiassa toimivaltainen viranomainen" ..... I - 13479

Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys ..... I - 13480

– Soveltamisala ..... I - 13480

– Luottamuksellisten todisteiden käyttö ..... I - 13481

– Tarve kunnioittaa Euroopan unionin takaamia ihmisoikeuksia ..... I - 13483

– Unionin tuomioistuinten toteuttaman valvonnan luonne ja perusteellisuus ..... I - 13485

Oikeudenkäyntikulut ..... I - 13489

Ratkaisuehdotus ..... I - 13490

Johdanto

1. Ranskan tasavalta vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (nykyisen unionin yleisen tuomioistuimen) [2] asiassa T-284/08, People's Mojahedin Organization of Iran vastaan neuvosto, 4.12.2008 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio). [3]

2. Kyseisessä tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin kumosi neuvoston päätöksen 2008/583/EY (jäljempänä riidanalainen päätös) [4] People's Mojahedin Organization of Irania (jäljempänä PMOI) koskevilta osin. Kyseisen päätöksen nojalla PMOI:n varat, rahoituksen lähteet ja taloudelliset resurssit pysyivät edelleen jäädytettyinä Euroopan unionissa.

3. Valituksenalaisen tuomion antamista edeltäneet tapahtumat ovat monimutkaisia. Asian ymmärtämisen helpottamiseksi olen kuvaillut tärkeimmät tapahtumat tämän ratkaisuehdotuksen tekstissä ja esittänyt yksityiskohtia koskevan ajanmukaisen luettelon erillisessä liitteessä.

4. Asian taustaa tarkasteltaessa on otettava huomioon kansainvälisen terrorismin merkittävä kasvu viime vuosina ja Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin vastaukset tällaisen terrorismin muodostamaan uhkaan nyt ja tulevaisuudessa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

5. Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto hyväksyi 28.9.2001 päätöslauselman 1373 (2001). Kyseisen päätöslauselman 1 kohdassa todetaan ”– –, että kaikkien valtioiden on: – – c) viipymättä jäädytettävä sellaisten henkilöiden varat, muut rahoituksen lähteet tai taloudelliset resurssit, jotka syyllistyvät terroritekoihin tai niiden yritykseen taikka osallistuvat niiden toteuttamiseen tai edesauttavat niitä, sekä tällaisille henkilöille kuuluvien tai heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen samoin kuin tällaisten henkilöiden tai yhteisöjen puolesta tai johdolla toimivien henkilöiden ja yhteisöjen varat, muut rahoituksen lähteet tai taloudelliset resurssit. – –”

Euroopan unionin lainsäädäntö

6. Neuvosto hyväksyi 27.12.2001 yhteisen kannan 2001/931 [5] osana järjestelyjä, jotka liittyivät päätöslauselman 1373 (2001) täytäntöönpanoon Euroopan unionissa.

2 – Tuomioistuimen nimi muuttui, kun Lissabonin sopimus tuli voimaan 1.12.2009. Selvyyden vuoksi käytän siitä tässä ratkaisuehdotuksessa nimitystä unionin yleinen tuomioistuin.

3 – Kok., s. II-3487.

4 – Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2007/868/EY kumoamisesta 15.7.2008 tehty neuvoston päätös 2008/583/EY (EUVL L 188, s. 21).

5 – Erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi 27.12.2001 hyväksytty neuvoston yhteinen kanta 2001/931/YUTP (EYVL L 344, s. 93).

7. Yhteisen kannan johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Yhteisön toiminta on tarpeellista joidenkin toimenpiteiden toteuttamiseksi. Myös jäsenvaltioiden toiminta on tarpeen erityisesti noudatettaessa rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön muotoja.”

8. Yhteisen kannan 2001/931 1 artiklassa todetaan seuraavaa:

”1. Tätä yhteistä kantaa sovelletaan seuraavien artiklojen säännösten mukaisesti terroritekoihin sekaantuneisiin henkilöihin, ryhmiin ja yhteisöihin, jotka on luetteloitu liitteessä.

2. Tässä yhteisessä kannassa ’terroritekoihin sekaantuneilla henkilöillä, ryhmillä ja yhteisöillä’ tarkoitetaan:

– henkilöitä, jotka toteuttavat tai yrittävät toteuttaa terroritekoja tai osallistuvat niiden toteuttamiseen tai edistävät niiden toteuttamista;

– tällaisten henkilöiden suoraan tai välillisesti omistamia tai määräysvallassa olevia ryhmiä ja yhteisöjä ja henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, jotka toimivat tällaisten henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen puolesta tai niiden ohjauksessa, mukaan lukien varat, jotka ovat peräisin tai on saatu tällaisten henkilöiden ja heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen suoraan tai välillisesti omistamasta tai niiden määräysvallassa olevasta omaisuudesta.

3. Tässä yhteisessä kannassa ’terroriteolla’ tarkoitetaan seuraavia tahallisia tekoja, jotka luonteensa tai asiayhteytensä vuoksi voivat aiheuttaa vakavaa haittaa jollekin maalle tai kansainväliselle järjestölle ja joka määritellään rikokseksi kansallisessa lainsäädännössä, silloin kun ne tehdään tarkoituksena:

i) pelotella vakavasti väestöä, tai

ii) pakottaa aiheettomasti viranomaiset tai kansainvälinen järjestö johonkin tekoon tai pidättymään jostakin teosta, tai

iii) tehdä vakavasti epävakaiksi tai tuhota jonkin maan tai kansainvälisen järjestön poliittiset, perustuslailliset, taloudelliset tai sosiaaliset perusrakenteet:

a) ihmishenkeen kohdistuvat rikokset, jotka voivat aiheuttaa kuoleman;

b) henkilön ruumiillista koskemattomuutta loukkaavat törkeät rikokset;

c) ihmisryöstö tai panttivangin ottaminen;

d) aiheuttaa hallinnollisille tai julkisille laitoksille, liikennejärjestelmille, infrastruktuureille atk-järjestelmät mukaan luettuina, mannerjalustalla sijaitsevalle kiinteälle lautalle, julkisille paikoille tai yksityiselle omaisuudelle suuria tuhoja, jotka voivat saattaa vaaraan ihmishenkiä tai aiheuttaa huomattavia taloudellisia menetyksiä;

e) ilma-alusten ja alusten tai muiden joukkoliikenne- tai tavarankuljetusvälineiden haltuunotto;

f) aseiden, räjähteiden, atomiaseiden sekä biologisten ja kemiallisten aseiden valmistus, hallussapito, hankinta, kuljetus, toimitus tai käyttö sekä biologisten ja kemiallisten aseiden osalta tutkimus ja kehittäminen;

g) vaarallisten aineiden vapauttaminen taikka tulipalojen, tulvien tai räjähdysten aiheuttaminen siten, että ihmishenkiä saatetaan vaaraan;

h) veden- tai sähkönjakelun tai muun perusluonnonvaran toimittamisen häirintä tai keskeytys siten, että ihmishenkiä saatetaan vaaraan;

i) edellä a–h alakohdassa mainitulla teolla uhkaaminen;

j) terroristiryhmän johtaminen;

k) terroristiryhmän toimintaan osallistuminen antamalla sille tietoja tai aineellisia välineitä tai rahoittamalla jollakin tavalla sen toimintaa tietoisena siitä, että osallistuminen edistää ryhmän rikollista toimintaa.

Tässä kohdassa ’terroristiryhmällä’ tarkoitetaan rakenteeltaan jäsentynyttä, useamman kuin kahden henkilön vakiintunutta yhteenliittymää, joka toimii yhteisymmärryksessä terroritekojen tekemiseksi. Ilmauksella ’rakenteeltaan jäsentynyt’ tarkoitetaan yhteenliittymää, joka ei ole muodostunut sattumalta rikosten tekemiseksi välittömästi ja jonka jäsenillä ei ole välttämättä muodollisesti määriteltyjä tehtäviä, jonka kokoonpano ei välttämättä pysy jatkuvasti samana tai jonka rakenne ei ole välttämättä pitkälle kehitetty.

4. Liitteessä I oleva luettelo laaditaan tarkkojen tietojen tai sellaisten asiaan liittyvien seikkojen perusteella, jotka osoittavat, että toimivaltainen viranomainen on tehnyt kyseisiä henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä koskevan päätöksen, riippumatta siitä, koskeeko päätös terroritekoa, sen yritystä, siihen osallistumista tai sen edistämistä koskevan tutkinnan tai syytteeseenpanon aloittamista luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön perusteella tai tällaisista teoista tuomitsemista. Luetteloon voidaan lisätä henkilöt, ryhmät tai yhteisöt, joilla Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto on todennut olevan yhteyksiä terrorismiin ja joille turvallisuusneuvosto on määrännyt seuraamuksia.

Tässä kohdassa 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan oikeusviranomaista, tai jos oikeusviranomaisilla ei ole toimivaltaa tässä kohdassa tarkoitetulla alalla, vastaavaa asiassa toimivaltaista viranomaista.

5. Neuvosto pyrkii varmistamaan, että liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen nimiin liitetään riittävän yksityiskohtaisia tietoja, jotka mahdollistavat määrättyjen henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja ryhmien tunnistamisen, millä helpotetaan saman tai samankaltaisen nimen omaavien syyttömyyden toteamista.

6. Luettelossa olevien henkilöiden ja yhteisöjen nimet tarkistetaan säännöllisin väliajoin vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa sen varmistamiseksi, että niiden säilyttäminen luettelossa on perusteltua."

9. Yhteisen kannan 2001/931 4 artiklassa todetaan seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston puitteissa rikosasioissa toteutettavan jäsenvaltioiden välisen poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön avulla annettava toisilleen mahdollisimman laajaa tukea terroritekojen estämiseksi ja torjumiseksi. Tätä varten ne pyynnöstä käyttävät täysimääräisesti omia toimivaltuuksiaan Euroopan unionin säädösten ja muiden jäsenvaltioita sitovien kansainvälisten sopimusten, järjestelyjen ja yleissopimusten mukaisesti liitteessä lueteltuja henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevissa tutkimuksissa ja menettelyissä, joita niiden viranomaiset suorittavat."

10. Yhteisen kannan 2001/931 liitteeseen ei ollut sisällytetty PMOI:ta.

11. Koska katsottiin, että yhteisessä kannassa 2001/931 määritettyjen toimenpiteiden täytäntöönpano unionin tasolla edellytti asetuksen antamista, neuvosto antoi asetuksen (EY) N:o 2580/2001 (jäljempänä asetus). [6]

6 – Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi 27.12.2001 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2580/2001 (EYVL L 344, s. 70).

12. Saman asetuksen 1 artiklan 6 kohdassa on seuraava määritelmä:

”’oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön valvonnalla’ tarkoitetaan jotakin seuraavista:

a) oikeutta nimittää tai erottaa enemmistö kyseisen oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenistä;

b) sitä, että on yksin äänioikeuttaan käyttäen nimittänyt enemmistön oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenistä, jotka ovat toimineet tehtävässä kuluvan tai edellisen tilikauden aikana;

c) sitä, että oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön muiden osakkaiden tai jäsenten kanssa tehdyn sopimuksen nojalla määrää yksin enemmistöstä osakkaiden tai jäsenten äänistä kyseisessä oikeushenkilössä, ryhmässä tai yhteisössä;

d) oikeutta käyttää määräävää vaikutusvaltaa oikeushenkilössä, ryhmässä tai yhteisössä kyseisen oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön kanssa tehdyn sopimuksen tai sen perustamiskirjan tai yhtiöjärjestyksen määräysten nojalla, jos kyseistä oikeushenkilöä, ryhmää tai yhteisöä koskevassa laissa sallitaan, että siihen sovelletaan tällaista sopimusta tai määräystä;

e) valtaa käyttää d alakohdassa tarkoitettua oikeutta käyttää määräävää vaikutusvaltaa, vaikka ei olisi kyseisen oikeuden haltija;

f) oikeutta käyttää oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön koko omaisuutta tai osaa siitä;

g) sellaisen oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön liiketoiminnan yhtenäistä johtamista, joiden osalta julkistetaan konsolidoitu tilinpäätös;

h) sitä, että vastaa yhteisvastuullisesti oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön rahoitusvastuista tai takaa niitä.”

13. Asetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäljempänä 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja poikkeuksia lukuun ottamatta:

a) kaikki 3 kohdassa tarkoitetussa luettelossa mainituille luonnollisille tai oikeushenkilöille, ryhmille tai yhteisöille kuuluvat tai niiden omistamat tai hallussa olevat varat, muut rahoituksen lähteet ja taloudelliset resurssit on jäädytettävä;

b) varoja, muita rahoituksen lähteitä ja taloudellisia resursseja ei saa luovuttaa suoraan tai välillisesti 3 kohdassa tarkoitetussa luettelossa mainittujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen käyttöön tai niiden hyväksi.

– –

3. Neuvosto laatii yksimielisesti luettelon niistä henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin tätä asetusta sovelletaan, tarkastelee ja muuttaa sitä yhteisen kannan 2001/931/YUTP 1 artiklan 4, 5 ja 6 kohdan määräysten mukaisesti. Tähän luetteloon on sisällyttävä:

i) luonnolliset henkilöt, jotka tekevät tai yrittävät tehdä terroriteon taikka osallistuvat terroriteon tekemiseen tai edistävät sellaisen tekemistä;

ii) oikeushenkilöt, ryhmät tai yhteisöt, jotka tekevät tai yrittävät tehdä terroriteon taikka osallistuvat terroriteon tekemiseen tai edistävät sellaisen tekemistä;

iii) oikeushenkilöt, ryhmät tai yhteisöt, joita omistaa tai joissa määräysvaltaa käyttää yksi tai useampi i ja ii alakohdassa tarkoitettu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, ryhmä tai yhteisö, tai

iv) luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, ryhmät tai yhteisöt, jotka toimivat yhden tai useamman i ja ii alakohdassa tarkoitetun luonnollisen henkilön, oikeushenkilön, ryhmän tai yhteisön puolesta tai ohjauksessa."

14. Asetuksen 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot, neuvosto ja komissio ilmoittavat toisilleen tämän asetuksen nojalla toteuttamistaan toimenpiteistä ja toimittavat toisilleen käytettävissään olevat tähän asetukseen liittyvät merkitykselliset tiedot – – sekä tiedot asetuksen säännösten rikkomisesta ja täytäntöönpano-ongelmista ja kansallisten tuomioistuinten antamista tuomioista."

15. Neuvosto hyväksyi päätöksellä 2001/927[7] alkuperäisen luettelon niistä henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin asetusta sovellettiin. PMOI:n nimeä ei mainittu kyseisessä luettelossa.

16. Neuvoston 2.5.2002 hyväksymän yhteisen kannan 2002/340/YUTP[8] liitteessä esitetään ajantasaistettu luettelo henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin sovellettiin yhteistä kantaa 2001/931. Kyseisen liitteen 2 kohta, jonka otsikko on "Ryhmät ja

7 – Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun listan laatimisesta 27.12.2001 tehty neuvoston päätös 2001/927/EY (EYVL L 344, s. 83).

8 – Erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta 2.5.2002 hyväksytty neuvoston yhteinen kanta 2002/340/YUTP (EYVL L 116, s. 75).

yhteisöt", sisälsi seuraavan PMOI:ta koskevan merkinnän: "Mujahedin-e Khalq Organisation (MEK tai MKO) [paitsi 'National Council of Resistance of Iran' (NCRI)] (alias The National Liberation Army of Iran (NLA, MEK:n radikaalisiipi), the People's Mujahidin of Iran (PMOI) [sic], National Council of Resistence (NCR) [sic], Muslim Iranian Student's Society [sic])."

17. Neuvosto hyväksyi samana päivänä eli 2.5.2002 tekemällään päätöksellä 2002/334 [9] ajantasaistetun luettelon henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin asetusta sovellettiin. PMOI:n nimi sisällytettiin kyseiseen luetteloon samoin sanamuodoin kuin yhteisen kannan 2002/340 liitteeseen.

18. Yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohdan ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti neuvosto teki joukon muita päätöksiä, joissa lueteltiin ne henkilöt, ryhmät ja yhteisöt, joihin sovellettiin yhteistä kantaa. PMOI:n nimi oli säilytetty kyseisten päätösten liitteissä.

19. Neuvosto teki riidanalaisen päätöksen 15.7.2008. PMOI:n nimi oli säilytetty edelleen päätöksen liitteessä.

20. Neuvosto hyväksyi 4.12.2008 annetun valituksenalaisen tuomion jälkeen tekemällään päätöksellä 2009/62 [10] ajantasaistetun luettelon henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joihin sovellettiin asetusta N:o 2580/2001. PMOI:n nimeä ei ollut enää sisällytetty luetteloon.

Ihmisoikeuksia koskevat säännöt

21. Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 15 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Sodan tai muun yleisen hätätilan aikana, joka uhkaa kansakunnan elämää, korkeat sopimuspuolet voivat ryhtyä toimiin, jotka merkitsevät poikkeamista niiden tämän yleissopimuksen mukaisista velvoitteista, siinä laajuudessa kuin tilanne välttämättä vaatii edellyttäen kuitenkin, etteivät tällaiset

9 – Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta ja päätöksen 2001/927/EY kumoamisesta 2.5.2002 tehty neuvoston päätös 2002/334/EY (EYVL L 116, s. 33).

10 – Tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2008/583/EY kumoamisesta 26.1.2009 tehty neuvoston päätös 2009/62/EY (EUVL L 23, s. 25).

toimet ole ristiriidassa valtion muiden kansainvälisen oikeuden mukaisten velvoitteiden kanssa."

22. Euroopan unionin perusoikeuskirjan [11] (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklassa, jonka otsikko on "Oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen", todetaan seuraavaa:

"Jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava tässä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa.

Jokaisella on oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu. Jokaisella on oltava mahdollisuus saada neuvoja ja antaa toisen henkilön puolustaa ja edustaa itseään.

_ _"

Asian tausta

PMOI

23. PMOI on iranilainen poliittinen järjestö. [12] Se perustettiin vuonna 1965, ja sen alkuperäisenä tarkoituksena olisi šaahinvallan vastustaminen. Se osallistui aktiivisesti Iranissa järjestettyihin protesteihin, jotka johtivat lopulta šaahin kukistumiseen vuonna 1979. Sen jälkeen järjestö ajautui nopeasti riitaan ajatollah Khomeinin fundamentalistihallinnon kanssa. Vuoden 1981 lopulla monet järjestön jäsenistä ja kannattajista lähtivät maanpakoon, ensisijaisesti Ranskaan. Ranskan ja Iranin viranomaisten vuonna 1986 käymien neuvottelujen seurauksena Ranskan hallitus julisti heidät epätoivotuiksi ulkomaalaisiksi, minkä jälkeen PMOI:n johtajat ja useat tuhannet seuraajat muuttivat Irakiin. Irakissa järjestöllä oli suuri määrä aseita, myös tankkeja ja raketinlaukaisimia, kunnes liittoutuneiden joukot miehittivät maan vuonna 2003. Järjestö antoi isäntämaalleen Irakille sotilaallista tukea sitä vastaan käydyn sodan

11 – Perusoikeuskirja ei ollut sitova, kun pääasiaa koskeva kanne nostettiin: ks. vastaavasti asia C-540/03, parlamentti v. neuvosto, tuomio 27.6.2006 (Kok., s. I-5769, 38 kohta). Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1.12.2009 perusoikeuskirja kuuluu primaarioikeuteen (SEU 6 artiklan 1 kohta).

12 – Ks. perusteellisempi kuvaus PMOI:n väitetyistä terroriteoista ja siitä, miten PMOI väittää luopuneensa tällaisista teoista, Proscribed Organisations Appeals Commission of England and Walesin 30.11.2007 tekemästä päätöksestä asiassa Lord Alton of Liverpool ym. v. Secretary of State for the Home Department (jäljempänä POAC:n päätös) osoitteessa: http://www.siac.tribunals.gov.uk/poac/Documents/outcomes/PC022006%20PMOI%20FINAL%20JUDGMENT.pdf.

päättymiseen asti. Järjestö toteutti väkivaltaisia operaatioita Iranissa vuoteen 2001 asti.

24. Vuodesta 2001 ja etenkin Irakin miehityksestä vuonna 2003 alkaen PMOI on jatkuvasti kampanjoinut laillistaakseen asemansa maallisena ja demokraattisena liikkeenä, joka pyrkii Iranin nykyhallituksen rauhanomaiseen kaatamiseen. Irakissa kesäkuussa 2001 järjestetyssä ylimääräisessä kongressissa PMOI väitti luopuneensa virallisesti kaikista sotilaallisista toimista Iranissa.

25. PMOI:n aiempien terroristitekojen vuoksi useat maat luokittelivat sen kuitenkin kielletyksi terroristijärjestöksi. Yhdysvaltain ulkoministeri luokitteli PMOI:n ”ulkomaalaiseksi terroristijärjestöksi” 8.10.1997 voimaan tulleella määräyksellä. [13] Yhdistyneen kuningaskunnan Secretary of State for the Home Departmentin (sisäasiainministeri, jäljempänä Home Secretary) vuoden 2000 terrorismilain nojalla 28.3.2001 antamalla määräyksellä PMOI luokiteltiin kielletyksi terroristijärjestöksi myös kyseisessä jäsenvaltiossa. [14]

26. Järjestön toimet johtivat lisäksi siihen, että Ranskassa PMOI:n väitettyjä jäseniä vastaan nostettiin kanne. Huhtikuussa 2001 Tribunal de grande instance de Paris'n (Ranska) ”terrorismin torjuntaan erikoistunut syyttäjäviranomainen” aloitti esitutkinnan, [15] joka koski 22.7.1996 annetussa laissa nro 96/647 tarkoitettua ”rikollisjärjestön toimintaa terroritekojen valmistelemiseksi”. Tämän esitutkinnan yhteydessä tutkittiin myös 15.11.2001 annetussa laissa nro 2001/1062 tarkoitettua ”terroristiryhmän rahoittamista”.

27. Ranskan poliisiviranomaiset suorittivat 17.6.2003 etsinnän PMOI:n toimitiloissa Auvers-sur-Oisessa Ranskassa. [16] Useita henkilöitä kuulusteltiin ja osa vangittiin. Vaikka etsinnässä oli löydetty huomattava määrä rahaa, syytteitä ei nostettu.

28. Edellä 26 kohdassa mainitun tutkinnan lisäksi terrorismin torjuntaan erikoistunut syyttäjäviranomainen toteutti 19.3.2007 ja 13.11.2007 täydentäviä syytetoimia, jotka koskivat PMOI:n väitettyjä jäseniä. Syytetoimet koskivat etenkin ”erityisen haavoittuviin henkilöihin kohdistuviin petoksiin liittyvillä

13 – Ks. Designation of Foreign Terrorist Organizations, 62 Fed. Reg. 52,650 (1997).

14 – Ks. vuonna 2001 terrorismilain nojalla annettu määräys (kielletyt järjestöt) (muutos) (Terrorism Act (Proscribed Organisations) (Amendment) Order 2001). Kyseisen määräyk-sen 2 artiklassa järjestöä kutsutaan nimellä ”Mujaheddin e Khalq”.

15 – Ranskan rikosoikeusmenettelyyn liittyviä merkityksellisiä näkökohtia, etenkin myös *réquisitoirea* ja *mise en examenia*, on tarkasteltu perusteellisemmin jäljempänä 142 kohdassa.

16 – Ks. jäljempänä 152 kohta.

rikoksilla saadun suoran tai välillisen hyödyn rahanpesua ja petoksia järjestäytyneenä joukkona" terroristihankkeen yhteydessä.

29. PMOI teki sillä välin 30.10.2006 valituksen Yhdistyneen kuningaskunnan Proscribed Organisations Appeal Commissionille (kiellettyjä järjestöjä koskeva valituslautakunta, jäljempänä POAC) Home Secretaryn päätöksestä kieltäytyä poistamasta sitä kiellettyjen järjestöjen luettelosta. Se totesi valituksessaan etenkin, että riippumatta sen toimien luonteesta kiellon aikana, PMOI oli sittemmin luopunut terrorismista ja torjunut väkivallan käytön.

30. POAC hyväksyi tekemällään päätöksellä PMOI:n valituksen. Sen mukaan Home Secretaryn päätös kieltäytyä poistamasta PMOI:ta kiellettyjen järjestöjen luettelosta oli virheellinen (perverse).

31. Court of Appeal (England & Wales) (Englannin ja Walesin valitustuomioistuin, Yhdistynyt kuningaskunta) hylkäsi 7.5.2008 antamallaan tuomiolla [17] Home Secretaryn pyynnön saada valittaa POAC:n päätöksestä ja määräsi, että PMOI on poistettava kiellettyjen järjestöjen luettelosta.

Tapahtumat, jotka edelsivät välittömästi riidanalaisen päätöksen tekemistä, ja siihen liittyvät tapahtumat

32. Riidanalaisen päätöksen tekemistä edelsi joukko peräkkäisiä tai suhteellisen peräkkäisiä tapahtumia.

33. Ranska toimitti neuvostolle 9.6.2008 tietoja, joita se kutsui PMOI:ta koskeviksi täydentäviksi tiedoiksi, jotka kyseisen jäsenvaltion mielestä oikeuttivat säilyttämään PMOI:n sellaisten henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen luettelossa, joiden varat oli jäädytetty yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdan nojalla.

34. Sen jälkeen yhteisen kannan 2001/931 täytäntöönpanosta vastaava neuvoston työryhmä (jäljempänä YK 2001/931 -työryhmä) järjesti useita kokouksia. [18] Riidanalaisen päätöksen hyväksymisen ja kyseisen työryhmän 4.7.2008 esittämien perustelujen jälkeen samana päivänä järjestettiin neuvoston ulkosuhdeneuvosten työryhmän (Relex) kokous, jossa sovittiin riidanalaisen päätöksen ajantasaistetusta tekstistä. Se jaettiin

17 – Ks. http://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2008/443.html.

18 – Kokoukset on mainittu jäljempänä 91 kohdassa ja liitteessä esitetyssä ajanmukaisessa luettelossa.

pysyvien edustajien komitealle, joka hyväksyi sen 9.7.2008. Riidanalainen päätös tehtiin 15.7.2008.

35. Vastauksena Court of Appealin 7.5.2008 antamaan tuomioon Home Secretary poisti sillä välin 23.6.2008 antamallaan ja 24.6.2008 voimaan tulleella määräyksellä PMOI:n nimen vuoden 2000 terrorismista annetun lain (Terrorism Act) nojalla kiellettyjen järjestöjen luettelosta kyseisessä jäsenvaltiossa.

36. Neuvosto antoi riidanalaisen päätöksen PMOI:lle tiedoksi 15.7.2008 päivätyllä kirjeellä. Kirjeeseen liitettiin perustelut. [19]

37. On kiistatonta, ettei neuvosto tiedottanut PMOI:lle missään vaiheessa ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä uusista tiedoista tai asiakirja-aineistoon liittyvistä uusista seikoista, joilla neuvoston mielestä voitiin perustella PMOI:n nimen säilyttäminen niiden järjestöjen luettelossa, joiden varat jäädytettiin yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdan nojalla.

19 – Tiedoksiantokirje ja perustelut on esitetty valituksenalaisen tuomion 9 ja 10 kohdassa.

Valituksenalainen tuomio

38. PMOI nosti kanteen neuvostoa vastaan tuomioistuimen kirjaamoon 21.7.2008 toimitetulla kannekirjelmällä ja pyysi riidanalaisen päätöksen kumoamista sitä koskevilta osin.

39. Ranskan tasavalta ja Euroopan komissio hyväksyttiin välintulijoiksi oikeudenkäynnissä.

40. Unionin yleinen tuomioistuin määräsi asian selvittämistoimena 26.9.2008 (jäljempänä 26.9.2008 annettu määräys) neuvoston toimittamaan sille kaikki riidanalaisen päätöksen tekemiseen liittyvät asiakirjat PMOI:ta koskevilta osin mutta ilmoitti, että ne jätettäisiin kuitenkin toistaiseksi toimittamatta PMOI:lle menettelyn tässä vaiheessa, mikäli neuvosto vetoaa niiden luottamuksellisuuteen.

41. Neuvosto noudatti määräystä kahdessa vaiheessa. Se laati ensin 10.10.2008 vastauksen (ensimmäinen vastaus 26.9.2008 annettuun määräykseen), johon oli liitetty kahdeksan asiakirjaa. Näistä seitsemää ei ollut luokiteltu luottamuksellisiksi, ja ne toimitettiin asianmukaisesti PMOI:lle. Kahdeksas asiakirja oli luottamuksellinen versio yhdestä muihin liitteisiin sisälletyistä asiakirjoista. Sitä ei toimitettu PMOI:lle.

42. Neuvosto totesi ensimmäisessä vastauksessaan 26.9.2008 annettuun määräykseen, ettei se voi tässä vaiheessa toimittaa tiettyjä täydentäviä asiakirjoja, joissa selostetaan ehdotettu uusi peruste PMOI:n sisällyttämiseksi luetteloon sekä ehdotuksen syyt, sillä Ranskan tasavalta on luokitellut asiakirjat luottamuksellisiksi, eikä niitä voida asettaa saataville vastauksen antamishetkellä. Kyseiset asiakirjat oli toimitettu YK 931 -työryhmälle riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneen menettelyn yhteydessä.

43. Kyseiset täydentävät asiakirjat sisällytettiin asianmukaisesti neuvoston 6.11.2008 toimitetun toisen vastauksen liitteeseen (toinen vastaus 26.9.2008 annettuun määräykseen). Neuvosto ilmoitti kyseisessä vastauksessaan unionin yleiselle tuomioistuimelle, että Ranskan tasavalta oli saattanut päätökseen kansalliset menettelyt kyseisten kolmen asiakirjan luokittelemiseksi ei-luottamuksellisiksi ja sallinut kahden ensimmäisen asiakirjan antamisen tiedoksi kokonaisuudessaan ja kolmannen asiakirjan antamisen tiedoksi kahta kohtaa lukuun ottamatta. Nämä sisälsivät vastauksen liitteessä 3 olevan 3 kohdan a ja f alakohdassa esitetyt tiedot (jäljempänä 3 kohdan a alakohdan tiedot ja 3 kohdan f alakohdan tiedot).

44. Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi 4.12.2008 antamallaan tuomiolla PMOI:n kanteen ja määräsi neuvoston vastaamaan kustannuksista.

45. PMOI vetosi unionin yleisessä tuomioistuimessa kuuteen kanneperusteeseen. Tälle valitukselle merkityksellisiltä osin ne koskivat ensinnäkin puolustautumisoikeuksien loukkaamista, sillä neuvosto teki riidanalaisen päätöksen antamatta PMOI:lle ensin tiedoksi uusia tietoja tai asiakirja-aineistoon liittyviä uusia seikkoja, joilla neuvoston mielestä voitiin perustella PMOI:n nimen säilyttäminen niiden henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen luettelossa, joiden varat jäädytettiin asetuksen 2 artiklan 3 kohdan nojalla.

46. Unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli kyseistä perustetta valituksenalaisen tuomion 36–47 kohdassa.

47. Se totesi tuomion 39 kohdassa seuraavaa: ”Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tällä neuvoston väitteellä ei oikeuteta mitenkään väitettä, jonka mukaan tämän toimielimen olisi ollut mahdotonta tehdä kanteen kohteena oleva päätös kantajan puolustautumisoikeuksia kunnioittavassa menettelyssä.”

48. Unionin yleinen tuomioistuin totesi erityisesti, ettei väitettyä kiireellisyyttä ollut näytetty millään tavalla toteen. Vaikka oletettaisiin, ettei neuvostolla ollut velvollisuutta poistaa välittömästi kantajan nimeä riidanalaisesta luettelosta 30.11.2007 tehdyn POAC:n päätöksen johdosta, joka tapauksessa 7.5.2008, jolloin Court of Appealin tuomio julistettiin, päättyi lopullisesti neuvoston

mahdollisuus nojautua Home Secretaryn päätökseen, jonka perusteella PMOI:n varojen jäädyttämistä koskeva alkuperäinen päätös oli tehty. Kyseisen päivämäärän eli 7.5.2008 ja riidanalaisen päätöksen tekopäivän eli 15.7.2008 välillä oli kulunut yli kaksi kuukautta. Neuvosto ei ollut selostanut tämän osalta, miksi sen ei olisi ollut mahdollista toteuttaa heti 7.5.2008 jälkeen toimenpiteitä joko kantajan nimen poistamiseksi riidanalaisesta luettelosta tai sen säilyttämiseksi tuossa luettelossa uusien todisteiden nojalla (40 kohta).

49. Vaikka lisäksi oletettaisiin, että Ranskan viranomaiset olivat antaneet Pariisissa huhtikuussa 2001 aloitettua esitutkintaa koskevat ensimmäiset seikat tiedoksi neuvostolle vasta kesäkuussa 2008, tällä ei selity se, miksi näitä uusia seikkoja ei voitu antaa heti tiedoksi PMOI:lle, jos neuvosto aikoi vedota niihin PMOI:ta vastaan (41 kohta).

50. Näin ollen oli tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta virheellistä väittää, että Home Secretaryn 23.6.2008 antaman PMOI:n luettelosta poistamista koskevan määräyksen voimaantulon eli 24.6.2008 ja Ranskan viranomaisten sen kanssa jotakuinkin samaan aikaan [20] tiedoksi antamien uusien seikkojen jälkeen varojen jäädyttämistä koskeva uusi päätös oli tehtävä niin kiireellisesti, ettei ollut mahdollista kunnioittaa kantajan puolustautumisoikeuksia (43 kohta).

51. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi myös neuvoston väitteen siitä, että PMOI:lle riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen tiedoksi annetut perustelut mahdollistavat sen, että PMOI voi käyttää oikeuttaan muutoksenhakuun ja unionin tuomioistuimet voivat harjoittaa tuomioistuinvalvontaa (45 ja 46 kohta).

52. Valituksenalaisen tuomion 49–79 kohdassa tarkastellaan PMOI:n muita tämän valituksen kannalta merkityksellisiä kanneperusteita, jotka koskevat 1) yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan, asetuksen 2 artiklan 3 kohdan ja todistustaakkasäännösten rikkomista sekä 2) PMOI:n tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamista.

53. Valituksenalaisen tuomion 49–55 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin viittasi aiempaan oikeuskäytäntöönsä. Se muistutti erityisesti, että jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten välisiä suhteita säännellään EY 10 artiklan (joka on korvattu pääosin SEUT 4 artiklan 3 kohdalla) nojalla lojaalia yhteistyötä koskevilla vastavuoroisilla velvoitteilla (52 kohta), ja totesi (53 kohdassa)

20 – Kyseisen ajanjakson pituus oli tosiasiassa yli kuukausi.

oikeuskäytäntöönsä [21] viitaten, että kun kyse on yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdan soveltamisesta, neuvostolla on velvollisuus ”nojautua niin pitkälle kuin mahdollista toimivaltaisen kansallisen viranomaisen arviointiin – ainakin jos kyse on oikeusviranomaisesta – niiltä osin kuin on kyse sellaisten 'luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön' olemassaolosta, joiden perusteella kansallisen viranomaisen päätös tehdään”. Lisäksi se totesi (54 kohdassa), että vaikka todistustaakka siitä, että varojen jäädyttäminen oli laillisesti perusteltua, kuuluu neuvostolle, tämän todistelun ”tarkoitus on suhteellisen rajallinen”.

54. Valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin muistutti oikeuskäytännöstään, jonka mukaan neuvostolla on laaja harkintavalta sellaisissa seikoissa, jotka se voi ottaa huomioon, kun se päättää varojen jäädyttämistä koskevan määräyksen antamisesta, mutta unionin tuomioistuinten on valvottava neuvoston merkityksellisistä tosiseikoista tekemää tulkintaa, ja sen on paitsi tutkittava esitettyjen todisteiden aineellinen paikkansapitävyys, luotettavuus ja johdonmukaisuus myös tarkistettava, sisältävätkö nämä todisteet kaikki relevantit tiedot, jotka on otettava huomioon tilanteen arvioinnissa, ja voivatko kyseiset todisteet tukea päätelmiä, jotka niistä on tehty. [22]

55. Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 56–58 kohdassa seuraavaa:

”56 –– ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kanteen kohteena olevaan päätökseen, sen perusteluihin ja tiedoksiantokirjeeseen sisältyvät tiedot tai edes –– 26.9.2008 annettuun määräykseen toimitettuihin neuvoston kahteen vastaukseen sisältyvät tiedot eivät täytä edellä selostettuja todisteille asetettuja vaatimuksia, joten asiassa ei ole näytetty oikeudellisesti riittävällä tavalla, että kanteen kohteena oleva päätös on annettu yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan määräysten ja [asetuksen] 2 artiklan 3 kohdan säännösten mukaisesti.

57 Erityisesti on todettava, että neuvosto ei ole toimittanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle mitään tarkkoja tietoja tai sellaisia asiaan liittyviä seikkoja, jotka osoittaisivat, että tribunal de grande instance de Paris'n terrorismin torjuntaan erikoistuneen syyttäjäviranomaisen huhtikuussa 2001 aloittama esitutkinta ja maalis- ja marraskuussa 2007 toteuttamat kaksi täydentävää syytetoimea ovat kantajan osalta yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan määritelmää vastaava päätös, niin kuin

21 – Ks. asia T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. neuvosto (jäljempänä OMPI-tuomio), tuomio 12.12.2006 (Kok., s. II-4665, 124 kohta) ja asia T-256/07, People's Mojahedin Organization of Iran v. neuvosto (jäljempänä PMOI I -tuomio), tuomio 23.10.2008 (Kok., s. II-3019, 133 kohta).

22 – Ks. PMOI I -tuomion 138 kohta.

neuvosto toteaa esittämättä todisteita väitteelleen.

58 Tämän osalta on toistettava kokonaisuudessaan asian kannalta merkityksellisimmät kohdat neuvoston ensimmäisestä vastauksesta asian selvittämistoimista 26.9.2008 annettuun määräykseen:

’3. YK 2001/931 -työryhmä piti neljä valmistelevaa kokousta, joissa käsiteltiin kyseisen neuvoston päätöksen tekemistä – kantajaa koskevilta osin – ja jotka pidettiin 2.6., 13.6., 24.6. ja 2.7.2008 – –

– –

6. Ranskan tasavalta on myös jakanut valtuuskunnille näitä kokouksia varten kolme asiakirjaa, joissa selostetaan ehdotettu uusi peruste kantajan sisällyttämiseksi luetteloon sekä syyt sen ehdotukselle. Kolmanteen asiakirjaan sisältyi osittain teksti, jonka neuvosto esitti sittemmin perusteluinaan ja joka on jo liitetty asiaa koskevaan asiakirja-aineistoon. Näiden asiakirjojen jakamishetkellä Ranskan tasavalta luokitteli ne luottamuksellisiksi. Neuvosto ilmoitti viimeksi mainitulle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antamasta määräyksestä, ja kyseinen jäsenvaltio arvioi parhaillaan mahdollisuutta luokitella kyseiset asiakirjat ei-luottamuksellisiksi. Neuvostolle ilmoitettiin kuitenkin, että koska asiassa on noudatettava kansallisen oikeuden vaatimuksia, päätöstä ei ole mahdollista tehdä kirjaamon vahvistamassa määräajassa. Neuvosto ei näin ollen voi tällä hetkellä noudattaa ensimmäisen oikeusasteen [tuomioistuimen] määräystä kyseisten asiakirjojen osalta, koska sillä ei ole oikeutta luovuttaa niitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle edes luottamuksellisesti. Se pyytää kunnioittavasti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta ymmärrystä tämän osalta ja sitoutuu ilmoittamaan heti, kun Ranskan tasavalta on tehnyt päätöksen kyseisistä asiakirjoista.

– –

11. Neuvosto korostaa erityisesti, että se ei ole saanut perusteluissa mainittujen selvitysten lisäksi mitään muita selvityksiä Ranskassa toteutetusta esitutkinnasta. Se otaksuu tämän tarkoittavan sitä, että tällaisten lisäselvitysten on Ranskan oikeuden mukaan säilyttävä luottamuksellisina esitutkinnan ajan. Se on toimittanut kaikki käytössään perustelujen laatimiseksi olleet esitutkintaa koskevat olennaiset seikat. Yhdessä 6 kohdassa mainituista asiakirjoista oli yksityiskohtaisempi luettelo esitutkinnan kohteena olevista rikoksista, mutta perusteluissa esitetty yleinen kuvaus kattaa ne kaikki

(eli sarja rikoksia, joissa kaikissa on pääasiallisesti tai liitännäisesti kyseessä kollektiivinen hanke, jonka tavoitteena on häiritä vakavalla tavalla yleistä järjestystä herättämällä pelkoa ja kauhua, sekä terroristiryhmän rahoittaminen ja erityisen haavoittuviin henkilöihin kohdistuviin petoksiin liittyvillä rikoksilla saadun suoran tai välillisen hyödyn rahanpesu ja petokset järjestäytyneenä joukkona terroristihankkeen yhteydessä).

12. Neuvoston hallussa ei ole esitutkinnasta mitään muita tietoja kuin esitutkinnan kohteena olevien rikosten luonnetta sekä esitutkinnan ja täydentävien syytetoimien aloittamisajankohtaa koskevia tietoja. Sille ei ole ilmoitettu esitutkinnan kohteena olevien henkilöiden tarkkaa henkilöllisyyttä, ja sen tiedossa on vain, että nämä henkilöt ovat kantajan oletettuja jäseniä, kuten perusteluissa todetaan. Sillä ei ole enempää tietoja esitutkinnan mahdollisista myöhemmistä vaiheista. Tiivistettynä voidaan todeta, että kanteen kohteena olevan päätöksen tekohetkellä sillä ei ollut mitään muita esitutkinnan yhteydessä kantajaa vastaan vedottuja todisteita kuin ne, jotka mainitaan perusteluissa.'"

56. Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli PMOI:n väitettä siitä, että kansallinen päätös koski kyseisen järjestön oletettuja jäseniä muttei järjestöä sellaisenaan, sekä neuvoston vastaväitettä, jonka mukaan se, että kyseinen päätös koski yksittäisiä henkilöitä, oli "loogista ja asianmukaista", sillä järjestö ei voi itse syyllistyä väitetyn kaltaisiin rikoksiin vaan ainoastaan sen jäseninä olevat henkilöt, ja toisaalta koska PMOI:llä ei ollut oikeushenkilöllisyyttä, sitä vastaan ei voitu nostaa syytettä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi ensinnäkin, että tällainen selitys oli ristiriidassa yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan sanamuodon kanssa (valituksenalaisen tuomion 64 kohta). Se totesi, että vaikka tällainen tulkinta olisikin virheellinen, neuvosto ei selostanut "erityisiä ja konkreettisia syitä", joiden vuoksi käsiteltävässä asiassa olisi katsottava, että PMOI on vastuussa yksityishenkilöiden syyksi luettavista teoista. Se totesi, että "esillä olevassa asiassa ei ole esitetty mitään tällaisia selityksiä" (65 kohta).

57. Valituksenalaisen tuomion 71–76 kohdassa todetaan seuraavaa:

”71 Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että neuvosto kieltäytyi Ranskan viranomaisten pyynnöstä luokittelemasta ei-luottamukselliseksi edellä 58 kohdassa mainitun kolmannen asiakirjan 3 kohdan a alakohtaa,[23] johon sisältyi ’tiivistelmä pääasiallisista seikoista, jotka oikeuttivat [PMOI:n] säilyttämisen yhteisöjen luettelossa’, ja jonka nämä viranomaiset olivat toimittaneet tietyille jäsenvaltioiden valtuuskunnille. Edellä mainitun ulko- ja Eurooppa-asiainministeriön neuvostolle 3.11.2008 osoittaman kirjeen mukaan kyseisillä tiedoilla on ’luonteeltaan turvallisuuteen liittyvää merkitystä, jolla on vaikutuksia kansallisen puolustuksen kannalta, ja niiden osalta on tästä syystä toteutettu rikoslain 413-9 §:n nojalla suojelutoimia, joiden tarkoituksena on rajoittaa niiden julkistamista’, joten ’ulko- ja Eurooppa-asiainministeriön ei ole mahdollista sallia niiden antamista tiedoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle’.

72 Neuvoston väitteestä, jonka mukaan sen on noudatettava luottamuksellisuusperiaatetta, johon Ranskan viranomaiset vetoavat, on todettava, että on vaikeaa ymmärtää, miten on mahdollista, että tätä periaatetta loukattaisiin sillä, että kyseiseen asiakirja-aineistoon sisältyvät seikat annettaisiin tiedoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, mutta ei sillä, että samat seikat annettiin tiedoksi neuvostolle itselleen ja tämän jälkeen 26 muun jäsenvaltion hallituksille.

73 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo joka tapauksessa, että neuvostolla ei ole oikeutta perustaa varojen jäädyttämistä koskevaa päätöstään jäsenvaltion tiedoksi antamiin tarkkoihin tietoihin tai asiaan liittyviin seikkoihin, jos tämä jäsenvaltio ei ole valmis sallimaan niiden tiedoksi antamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, joka valvoo tämän päätöksen laillisuutta.

74 Tämän osalta on muistutettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jo todennut asiassa OMPI antamassaan tuomiossa (154 kohta), että varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen laillisuutta koskeva tuomioistuinvalvonta ulottuu sellaisten tosiseikkojen ja olosuhteiden arviointiin, joihin on vedottu kyseisen päätöksen perustelemiseksi, samoin kuin sellaisten todisteiden ja tietojen tutkimiseen, joihin kyseinen arviointi perustuu, minkä neuvosto on nimenomaisesti myöntänyt asiassa T-306/01, Yusuf ja Al Barakaat International Foundation vastaan neuvosto ja komissio (tuomio 21.9.2005, Kok. 2005, s. II-3533) toimittamissaan kirjelmissä; tuossa asiassa annettu tuomio kumottiin valituksen johdosta yhdistetyissä asioissa C-402/05 P ja C-415/05 P, Kadi ja Al Barakaat International Foundation vastaan neuvosto ja komissio, 3.9.2008 annetulla tuomiolla

23 – Eli 3 kohdan a alakohdan tietoja (ks. edellä 43 kohta). Unionin yleinen tuomioistuin ei tarkastellut 3 kohdan f alakohdan tietoja tuomionsa tässä kohdassa. Ks. myös jäljempänä 160 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

(Kok., s. I-6351).[24] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tulee myös varmistua siitä, että puolustautumisoikeuksia on kunnioitettu ja että perusteluvelvollisuus on täytetty tältä osin, sekä tarvittaessa siitä, että sellaiset pakottavat näkökohdat, joihin neuvosto on vedonnut perustellakseen sen, ettei se kunnioita kyseisiä oikeuksia, ovat oikeutettuja.

75 Esillä olevassa asiassa kyseinen valvonta on erityisen välttämätöntä, koska kyse on ainoasta menettelyllisestä takeesta, jolla voidaan taata tasapaino kansainvälisen terrorismin torjuntaan liittyvien vaatimuksien ja perusoikeuksien suojelemisen välillä. Koska niiden rajoitusten vastapainoksi, jotka neuvosto on kohdistanut asianomaisten puolustautumisoikeuksiin, on asetettava tiukka, itsenäinen ja riippumaton tuomioistuimen suorittama valvonta (ks. vastaavasti asia C-341/04, Eurofood IFSC, tuomio 2.5.2006, Kok. 2006 s. I-3813,, 66 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on voitava valvoa varojen jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden laillisuutta ja perusteltavuutta ilman, että sitä vastaan voitaisiin vedota neuvoston käyttämien todisteiden tai tietojen salattavaan luonteeseen tai luottamuksellisuuteen (em. asia OMPI, tuomion 155 kohta).

76 Esillä olevassa asiassa siitä, että neuvosto ja Ranskan viranomaiset ovat kieltäytyneet antamasta tiedoksi edellä 58 kohdassa mainitun kolmannen asiakirjan 3 kohdan a alakohtaan sisältyviä tietoja edes pelkästään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, seuraa näin ollen, ettei sen ole mahdollista valvoa kanteen kohteena olevan päätöksen laillisuutta."

Valitus

58. Ranskan tasavalta esittää unionin yleisen tuomioistuimen tuomiota koskevassa valituksessaan kolme valitusperustetta. Ensimmäisen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, sillä se oli tehnyt päätöksen ottamatta huomioon kyseisen päätöksen tekemiseen liittyviä erityisiä olosuhteita. Toisen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että Ranskassa aloitettu esitutkinta ei ollut yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan määritelmän mukainen päätös. Kolmannen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että siitä, että neuvosto kieltäytyi antamasta tiedoksi asiakirjan 3 kohdan a alakohtaan sisältyviä tietoja, seurasi, ettei unionin yleisen tuomioistuimen ollut mahdollista valvoa päätöksen laillisuutta ja että sillä loukattiin oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan. Ranskan tasavalta katsoo siksi, että valituksenalainen tuomio olisi kumottava.

59. PMOI sen sijaan kiistää kaikki valitusperusteet ja vaatii valituksen hylkäämistä.

60. Toisin kuin asioissa OMPI ja PMOI I annetuissa tuomioissa ja etenkin

24 – Julkaistu sittemmin Kok., s. I-6351; jäljempänä Kadi I.

valituksenalaisessa tuomiossa, yksikään jäsenvaltio tai toimielin ei ole missään vaiheessa pyytänyt lupaa saada osallistua väliintulijana tähän valitusasiaan. Neuvosto ja komissio toimittivat 28.6.2010 ja 24.6.2010 kirjalliset vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen 2.6.2010 esittämiin kirjallisiin kysymyksiin, joissa neuvostoa ja komissiota pyydettiin esittämään huomautuksia unionin tuomioistuimen asiassa Kadi I antaman tuomion tiettyjen näkökohtien täytäntöönpanosta saamistaan käytännön kokemuksista. Niistä ei ollut apua jäljempänä esitetyssä arviossa, eikä niihin viitata enää tässä ratkaisuehdotuksessa.

Tutkittavaksi ottaminen

61. Ennen valituksen sisällön käsittelyä on välttämätöntä tarkastella PMOI:n väitettä, jonka mukaan valitus olisi jätettävä tutkimatta.

62. PMOI väittää olennaisilta osin, että koska Ranska ei ole riitauttanut päätöstä 2009/62 ja koska sitä edeltänyt säännös eli riidanalainen päätös on kumottu ja korvattu toisella säädöksellä, Ranskalla ei ole tätä valitusta koskevaa oikeussuojan tarvetta. Tästä seuraa, ettei valitusta voida ottaa tutkittavaksi. Vaihtoehtoisesti valitus on menettänyt kohteensa, ja unionin tuomioistuimen olisi luovuttava asian ratkaisemisesta.

63. Nämä väitteet eivät vakuuta minua.

64. Ensinnäkin unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että sekä jäsenvaltiot että unionin toimielimet, jotka ovat olleet väliintulijoina unionin yleisessä tuomioistuimessa, voivat hakea muutosta, vaikka kyseisen tuomioistuimen päätös ei koskisi niitä suoraan. Koska Ranskan tasavalta oli väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa, tämä määräys koskee sitä suoraan tässä valituksessa. Joka tapauksessa Ranskan tasavallalla olisi silti katsottava olevan valitusta koskeva oikeussuojan tarve kyseisen artiklan kolmannen kohdan nojalla, sillä sen mukaan jäsenvaltiot tai unionin toimielimet voivat hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon, vaikka ne eivät ole olleet väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa.

65. Tähän on selvä syy. Euroopan unionin lainsäädännön tulkinta ja soveltaminen ovat ensisijaisen tärkeitä jäsenvaltioille ja unionin toimielimille. Unionin yleisen tuomioistuimen esittämän Euroopan unionin lainsäädännön tulkinnan riitauttamiseen saattaa liittyä niiden kannalta hyvin todellinen intressi, vaikka ne eivät olisikaan osallistuneet sitä edeltäneeseen menettelyyn.

66. Voidaanko väittää perustellusti, että vaikka Ranskan tasavallalla olisi valitusta koskeva oikeussuojan tarve, valitus olisi silti jätettävä tutkimatta, sillä se on menettänyt kohteensa?

67. Mielestäni näin ei ole.

68. Ensinnäkin on niin, että kuten Ranskan tasavalta korostaa, valituksenalaisella

tuomiolla kumottiin riidanalainen päätös (ainakin PMOI:ta koskevilta osin) unionin oikeusjärjestyksessä, siitä hetkestä alkaen, jona päätös tehtiin 15.7.2008. Jos valitus hyväksytään, sillä palautetaan päätös voimaan kyseisessä oikeusjärjestyksessä 15.7.2008 ja kumoamispäätöksen 2009/62 tekohetken eli 26.1.2009 välisenä aikana.

70. Mielestäni PMOI:n tutkimatta jättämistä koskeva vaatimus perustuu kohtuuttoman rajoittavaan lähestymistapaan, kun otetaan huomioon lainsäädännön selventämisestä saatavat hyödyt.

71. Tämän vuoksi katson, että valitus on otettava tutkittavaksi.

Sisältö

69. Toinen, hyvin olennainen näkökohta on se, että Ranskan tasavallalla on asiassa tulevaisuuteen liittyvä huoli. Valitusasiassa annettava ratkaisu koskee sitä suoraan. Jos valituksenalainen tuomio kumotaan, Ranskan tasavalta voisi halutessaan aloittaa menettelyn neuvostossa, jotta PMOI sisällytetään uudelleen niiden henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen luetteloon, joiden varat on jäädytettävä yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Myös vähemmän suotuisalla ratkaisulla olisi Ranskan tasavallan kannalta merkitystä. Unionin tuomioistuimen tuomion sisällön mukaan Ranskan tasavalta saisi tietää esimerkiksi, olivatko neuvostolle ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä annetut tiedot oikeudellisesti riittäviä vai olisivatko lisätiedot tai muunlaiset tiedot olleet välttämättömiä. Lisäksi selvennettäisiin, olisiko unionin yleisen tuomioistuimen käyttöön annettava luottamuksellisia tai salaisia tietoja, sekä miten ja millä perustein tiedot olisi annettava.

Ensimmäinen valitusperuste (puolustautumisoikeuksien väitetty loukkaaminen)

72. Ranskan tasavalta väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan etenkin, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 47 kohdassa, että riidanalainen päätös oli puutteellinen, koska PMOI:lle ei ollut toimitettu asiaa koskevia uusia tietoja eikä sille ollut annettu mahdollisuutta esittää lausuntoja, ennen kuin neuvosto teki kyseisen päätöksen.

73. Ranskan tasavalta toteaa, että Home Secretaryn määräystä, jolla PMOI:n nimi poistettiin kiellettyjen järjestöjen luettelosta

Yhdistyneessä kuningaskunnassa, seurannut tilanne oli niin kiireellinen, että oli ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin, jotta PMOI:n nimi voitiin säilyttää neuvoston luettelossa. Ajanpuutteen vuoksi neuvoston oli mahdotonta tehdä riidanalainen päätös noudattamalla menettelyä, jossa uudet seikat olisi annettu PMOI:n tiedoksi. [25] Siksi neuvoston riidanalaisen päätöksen tekemisen yhteydessä noudattama menettely oli asianmukainen niissä olosuhteissa.

74. Unionin yleinen tuomioistuin omaksui melko torjuvan näkemyksen neuvoston sille esittämiin väitteisiin, jotka olivat olennaisilta osin samat kuin Ranskan tasavallan tässä valituksessa esittämät väitteet. Sen mukaan neuvoston väitteellä ”ei oikeutet[tu] mitenkään väitettä, jonka mukaan tämän toimielimen olisi ollut mahdotonta tehdä [riidanalainen] päätös [PMOI:n] puolustautumisoikeuksia kunnioittavassa menettelyssä” (valituksenalaisen tuomion 39 kohta). Lisäksi se totesi, että ”väitettyä kiireellisyyttä ei ol[lut] millään tavalla näytetty toteen”. Vaikka katsottaisiin, ettei neuvostolla ollut velvollisuutta poistaa välittömästi PMOI:n nimeä luettelosta POAC:n 30.11.2007 tekemän päätöksen johdosta, neuvoston mahdollisuus nojautua Home Secretaryn päätökseen päättyi lopullisesti 7.5.2008, jolloin Court of Appealin tuomio julistettiin. Kyseisen päivämäärän ja riidanalaisen päätöksen tekopäivän välillä ”oli kulunut yli kaksi kuukautta” (40 kohta). Vaikka todettaisiin, että uudet seikat annettiin neuvoston tiedoksi vasta kesäkuussa 2008, tällä ei selity se, miksei neuvosto antanut näitä uusia seikkoja heti tiedoksi PMOI:lle (41 kohta).

75. On syytä tarkastella tätä tilannetta yksityiskohtaisemmin.

Riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtava menettely: 1) 7.5.2008 ja 9.6.2008 välinen ajanjakso

76. Kyseistä ajanjaksoa koskevaa tilannetta voidaan kuvailla yksinkertaisesti. Ainakaan neuvoston tasolla mitään merkityksellistä ei vaikuta tapahtuneen. Ranskan tasavalta selventää vastauksessaan, että uudet seikat voitiin antaa tiedoksi vasta 9.6.2008, sillä Ranskan syyttäjän oli ensin julkistettava tiedot. Ennen kyseistä ajankohtaa tiedot olivat niin kutsutun ”tutkintasalaisuuden” alaisia.

25 – Riidanalaista päätöstä edeltänyt säädös oli tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä päätöksen 2007/445/EY kumoamisesta tehty neuvoston päätös 2007/868/EY (EUVL L 340, s. 100). Päätös tehtiin 20.12.2007. Yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohdan nojalla neuvosto oli velvollinen tarkistamaan päätöksen luettelossa olevien henkilöiden ja yhteisöjen nimet säännöllisin väliajoin, vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa.

77. Teoriassa päätöksentekoon käytettävissä olevasta kahden kuukauden ajanjaksosta yhtä kuukautta ei käytetty neuvoston päätöksentekomenettelyn edistämiseen. Voidaan lisätä, että tämä koskee myös ajanjaksoa POAC:n päätöksen – joka oli valituksenalainen ja jonka perusteella voitiin epäilemättä päätellä, ettei PMOI:ta voida enää sisällyttää riidanalaiseen luetteloon Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamien tietojen pohjalta – tekemisestä 30.11.2007 6.5.2008 asti. On todettava, että on onnetonta, jos menettää yhden ajanjakson toimimattomuuden takia, mutta on silkkaa huolimattomuutta, jos menettää kaksi. Tällaista tilannetta on mahdollisuuksien mukaan vältettävä.

78. Mielestäni tilanne olisi ehdottomasti voitu välttää nyt tarkasteltavissa olosuhteissa. [26]

79. Vaikka neuvosto on vastuussa luetteloon sisällyttämistä koskevien päätösten tekemisestä ja siten tällaisten päätösten tekemiseen johtavista menettelyistä, se ei voi kuitenkaan toimia ilman jäsenvaltioiden myötävaikutusta ja osallistumista.

80. Yhteisen kannan 2001/931 4 artiklassa ja asetuksen 8 artiklassa tehdään selväksi, että jäsenvaltiot ovat velvollisia osallistumaan terroritekojen torjuntaan. Jäsenvaltioihin sovelletaan luonnollisesti myös SEU 4 artiklan 3 kohdan mukaista vilpitöntä yhteistyötä koskevaa yleistä velvollisuutta. Kyseistä periaatetta sovelletaan yleisesti, ja se sitoo etenkin rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön alalla. [27]

81. Mielestäni näistä vaatimuksista seuraa, että kun henkilö, ryhmä tai yhteisö on sisällytetty luetteloon, jäsenvaltiot ovat velvollisia tiedottamaan toisilleen (ja neuvostolle) järjestelmiään koskevista muutoksista, joiden perusteella tietyn henkilön, ryhmän tai yhteisön kiellettyjen järjestöjen luetteloon sisällyttämistä koskeva peruste joko ei enää täyty tai varsinkin on vaarassa lakata. Kun niille on tiedotettu asiasta, kaikki muut jäsenvaltiot ovat velvollisia toimittamaan neuvostolle kaikki ne asiakirjat, joihin ne haluavat tai saattavat haluta vedota, jotta kyseinen nimi säilytetään luettelossa. Koska asia saattaa olla kiireellinen, jäsenvaltioiden on toimittava mahdollisimman nopeasti, jotta helpotetaan neuvoston tehtävää ja varmistetaan samalla, että puolustautumisoikeuksia kunnioitetaan.

26 – Ks. etenkin jäljempänä 97 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

27 – Ks. vastaavasti valituksenalaisen tuomion 52 kohta. Valituksenalaisessa tuomiossa viitataan luonnollisista syistä EY 10 artiklaan, mutta SEU 4 artiklan 3 kohdan uudelleenmuotoiltu teksti ei vaikuta mitenkään kyseiseen periaatteeseen.

82. Vaikuttaa siltä, että nyt käsiteltävässä asiassa tällaista oikea-aikaista yhteistyötä ei ole valitettavasti tehty.

Riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtanut menettely: 2) 9.6.2008 ja 15.7.2008 välinen ajanjakso

83. Kun neuvostolla on käytettävissään kattavat ja ajan tasalla olevat tiedot, sillä on paremmat mahdollisuudet tehdä päätökset viipeettä. Päätöksiä tehdessään sen on luonnollisesti noudatettava asianmukaisia menettelyjä.

84. Ennen kuin palaan tarkastelemaan tapahtumia, jotka edelsivät riidanalaisen päätöksen tekemistä, voi olla hyödyllistä pysähtyä hetkeksi tutkimaan, mitä oikeudellisia vaatimuksia tällaisen päätöksen on täytettävä, jotta sitä ei kumota unionin tuomioistuimissa, ja mitä seurauksia näillä vaatimuksilla on neuvoston menettelyjen näkökulmasta.

85. Tässä yhteydessä on syytä ottaa huomioon unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa esittämä toteamus siitä, että tarkastellessaan varojen jäädyttämistä koskevia päätöksiä unionin tuomioistuinten on paitsi ”tutkittava” esitettyjen todisteiden aineellinen paikkansapitävyys, luotettavuus ja johdonmukaisuus myös ”tarkistettava”, sisältävätkö nämä todisteet kaikki relevantit tiedot, jotka on otettava huomioon tilanteen arvioinnissa, ja voivatko kyseiset todisteet tukea päätelmiä, jotka niistä on tehty.

86. Näiden unionin tuomioistuimen määrittämien kahden vaatimuksen täyttyminen on kaikkien neuvoston tekemien, varojen jäädyttämistä koskevien päätösten pätevyyden edellytys. Riidanalaisen päätöksen on täytettävä nämä vaatimukset. Jos vaatimukset eivät täyty, päätös voidaan kumota unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kanteen perusteella.

87. Todisteiden aineellisen paikkansapitävyyden, luotettavuuden ja johdonmukaisuuden tutkimiseksi tarkastelen jäljempänä neuvoston harjoittaman valvonnan luonteeseen ja ulottuvuuteen liittyviä kysymyksiä. [28] Tässä vaiheessa arviotani totean yksinkertaisesti, että tästä vaatimuksesta ei voida poiketa.

88. Toinen näkökohta koskee tarkasteltavien todisteiden kattavuutta. Päättävä toimielin on velvollinen määrittämään, sisältävätkö sille toimitetut todisteet *kaikki* relevantit tiedot, jotka on otettava huomioon tilanteen arvioinnissa, ja voivatko kyseiset todisteet tukea väitteitä, joiden mukaan henkilö, ryhmä tai yhteisö osallistuu terroritekojen toteuttamiseen

28 – Ks. jäljempänä 197 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

tai edistää niiden toteuttamista tai joiden mukaan niihin sovelletaan muutoin yhteistä kantaa 2001/931 tai asetusta.

89. Edellä esitetystä seuraa, että neuvoston on tutkittava kattavasti sille toimitettua aineistoa, sillä sen on varmistuttava siitä, että kyseinen aineisto sisältää kaikki relevantit tiedot ja että toimitetut tiedot ovat riittäviä oikeuttamaan varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen. Jotta neuvosto voi tehdä päätöksen, sen on lisäksi, mikäli kyse ei ole alkuperäisestä määräyksestä [29] ja todisteiden luottamuksellisuuteen liittyvät seikat huomioon ottaen, [30] täytynyt toimittaa henkilöille, ryhmille ja yhteisöille, joihin kyseisellä määräyksellä voi olla vaikutusta, kaikki todisteet, joihin se aikoo nojautua päätöksessään, ja ottaa asianmukaisesti huomioon kaikki vastineeksi esitetyt lausunnot. [31]

90. Missä määrin neuvoston käsiteltävässä asiassa noudattama menettely täyttää nämä vaatimukset?

91. Neuvoston unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittamasta, 26.9.2008 annettua määräystä koskevasta vastauksesta käy ilmi seuraavaa:

– Ensinnäkin YK 931 -työryhmä kokoontui 13.6.2008. Kokouksen pöytäkirjasta ilmenee, että (PMOI:ta koskevia) uusia tietoja oli tutkittu. Kokouksessa jaettiin ehdotus perusteluiksi.

– Työryhmän seuraava kokous järjestettiin 24.6.2008. Kokouksen pöytäkirjan mukaan (PMOI:sta) oli esitetty lisätietoja ja jäsenvaltiot olivat pyytäneet lisäaikaa aiheen tarkastelemiseksi.

– Seuraavan, 2.7.2008 järjestetyn kokouksen pöytäkirjassa todettiin, että toimitettujen lisätietojen ja jaettujen tarkistettujen perustelujen vuoksi valtuutetuille annettiin aikaa 4.7.2008 asti ilmoittaa, vastustavatko ne PMOI:n sisällyttämistä luetteloon ehdotetun uuden perustan nojalla.

– Sen jälkeen järjestettiin 4.7.2008 neuvoston ulkosuhdeneuvosten työryhmän (Relex) kokous, jossa sovittiin riidanalaisen päätöksen tekstistä.

– Tämä teksti jaettiin pysyvien edustajien komitealle, joka hyväksyi tekstin 9.7.2008.

29 – Ks. jäljempänä 97 kohta ja sitä seuraavat kohdat.
30 – Ks. jäljempänä 171 kohta ja sitä seuraavat kohdat.
31 – Ks. jäljempänä 197 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

– Riidanalainen päätös tehtiin 15.7.2008.

92. Jos sivuutetaan jäsenvaltioiden tehtävä kyseisessä menettelyssä, nyt käsiteltävässä asiassa Ranskan tasavalta toimitti uudet tiedot ja seikat neuvostolle vasta 9.6.2008. Jotta yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohtaa voidaan soveltaa, neuvostolle on ensinnäkin annettava tiedoksi ”tarkat tiedot tai sellaiset asiaan liittyvät seikat, jotka osoittavat, että toimivaltainen viranomainen on tehnyt kyseisiä henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä koskevan päätöksen”. Siksi neuvostolla ei ollut perusteita aloittaa riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtanutta menettelyä ennen kuin 9.6.2008.

93. Haluaisin lisätä, että neuvoston vastauksesta unionin yleisen tuomioistuimen 26.9.2008 antamaan määräykseen ilmenee, että lopulliset tiedot, joihin riidanalainen päätös perustui, toimitettiin neuvostolle vasta 2.7.2008, jolloin niitä tarkasteltiin sen työryhmän kokouksessa. Mielestäni neuvoston ei olisi ollut asianmukaista toimittaa PMOI:lle tietoja, ennen kuin oli täysin selvää, että sille toimitetut todisteet sisältävät kaikki neuvoston päätöksentekomenettelyn kannalta merkitykselliset tiedot (ja ainoastaan tällaiset tiedot).

94. Jälkiviisaana voidaan todeta, että neuvoston noudattaman menettelyn yhtä tai useampaa näkökohtaa olisi ollut mahdollista nopeuttaa sen *jälkeen*, kun Ranskan tasavalta toimitti uudet tiedot ja seikat 9.6.2008, mutta on epätodennäköistä, että menettelyn nopeuttamisella tässä vaiheessa olisi ollut merkittävää vaikutusta kokonaisaikatauluun.[32] Mielestäni ei voida sanoa, että neuvoston menettelyssä olisi ollut merkittäviä puutteita siksi, että se ei olisi ollut riittävän joutuisa.

95. Katson etenkin, ettei unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksissa oteta huomioon sitä, miten neuvoston oli toimittava käytännössä. Riidanalainen päätös oli tehtävä yksimielisesti. Jäsenvaltioiden edustajat osallistuivat kyseisiin kokouksiin. On järkevää olettaa, että kyseisten edustajien oli saatava ohjeita maansa viranomaisilta ja/tai hallituksilta. Menettely on luonteeltaan pitkäkestoinen (ja epäilemättä raskas). Kyseisten kokousten pöytäkirjoista ilmenee, ettei asiassa ollut mahdollista tehdä päätöstä välittömästi. Sen lisäksi, että neuvoston oli varmistettava, että kaikki jäsenvaltiot hyväksyivät ehdotetun päätösluonnoksen, sen yksiköiden (etenkin

32 – Esim. lyhentämällä määräaikaa, jonka kuluessa YK 931 -työryhmän valtuuskunnille on ilmoitettava, että tietystä henkilöstä, ryhmästä tai yhteisöstä keskustellaan kyseisen elimen kokouksessa; tällainen määräaika on vahvistettu neuvoston asiakirjan 10826/07 liitteessä II olevassa 11 kohdassa; asiakirjan ei-luottamuksellinen versio on saatavilla osoitteessa http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/st10826-re01en07.pdf.

myös sen oikeudellisen yksikön) oli muodostettava ennen päätöksen lopullista tekemistä näkemys siitä, miten todennäköistä on, että päätöstä ei kumota unionin yleisessä tuomioistuimessa, jos siitä nostetaan kanne.

96. Siksi päättelen, että unionin yleinen tuomioistuin oli väärässä katsoessaan, että neuvostolla oli riittävästi aikaa – *jotta riidanalainen päätös voitiin tehdä neuvoston käsiteltävässä asiassa määrittämässä aikataulussa* – tiedottaa PMOI:lle Ranskan tasavallalta saamistaan uusista tiedoista ja seikoista ja antaa PMOI:lle mahdollisuus esittää lausunto. Tarkastelen jäljempänä, oliko tämä aikataulu tosiasiassa sellainen tiedoksi antamista rajoittava tekijä kuin neuvosto väitti unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittamassaan lausunnossa. [33]

PMOI:lle tiedottamista koskeva vaatimus

97. Oliko neuvosto oikeassa katsoessaan, ettei sen tarvitse tiedottaa PMOI:lle uusista tiedoista eikä antaa sille mahdollisuutta esittää lausuntoja ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä?

98. Jos katsotaan, ettei neuvostolla ollut mahdollisuuksia toimia huomattavasti kiireellisemmin 9.6.2008, jolloin se sai merkitykselliset tiedot Ranskan tasavallalta, ja 15.7.2008, jolloin se teki riidanalaisen päätöksen, välisenä aikana, on tutkittava, olisiko neuvosto saanut tehdä riidanalaisen päätöksen tiedottamatta asiasta ensin PMOI:lle ja antamatta sille mahdollisuutta esittää lausuntoja.

99. Mielestäni ei.

100. Oikeuskäytännön mukaan pätee erityisesti, että jos varojen jäädyttämistä koskeva päätös tehdään ensimmäisen kerran, tällaisen päätöksen on jo sen luonteen puolesta voitava hyötyä yllätysvaikutuksesta, ja sitä on voitava soveltaa välittömästi. Siitä ei näin ollen voida ilmoittaa ennen sen täytäntöönpanoa. [34] Tilanne on kuitenkin eri, jos kyse on varojen jäädyttämistä koskevista myöhemmistä päätöksistä. Silloin yllätysvaikutuksella ei ole enää merkitystä. Tällaista päätöstä täytyy edeltää mahdollisuus tulla kuulluksi ja tarvittaessa uusien seikkojen tiedoksi antaminen. [35]

101. Koska PMOI:n varojen jäädyttämistä koskeva määräys oli annettu jo 3.5.2002, [36] on selvää, ettei riidanalainen päätös ollut alkuperäinen päätös vaan myöhemmin tehty päätös.

33 – Ks. jäljempänä 105 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

34 – Ks. asia OMPI, tuomion 218 kohta ja edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Kadi I, tuomion 308 kohta.

35 – Asia OMPI, tuomion 131 kohta.

36 – Ks. edellä alaviitteessä 9 mainittu neuvoston päätös 2002/334.

Mainitun oikeuskäytännön selkeä soveltaminen edellytti, että uudet seikat annetaan PMOI:n tiedoksi ja että PMOI:lle annetaan mahdollisuus esittää vastineensa ja näkemyksensä asiasta.

102. Mitään painoarvoa ei voida antaa myöskään väitteelle, jonka mukaan riidanalainen päätös perustui uusiin tietoihin ja siksi määräajan laskenta alkoi alusta eikä tiedoksi antaminen ollut tarpeen. Merkitystä ei ole sillä, oliko kyse uusista seikoista, vaan sillä, liittyivätkö ne voimassa olleen varojen jäädyttämistä koskevan määräyksen uusimiseen vai varojen jäädyttämistä koskevan alkuperäisen määräyksen antamiseen. Riidanalainen päätös koski varojen jäädyttämistä koskevan määräyksen uusimista. Yllätysvaikutus oli siten tarpeeton ja merkityksetön.

103. PMOI:n näkökulmasta olennainen merkitys on suojalla, joka perustuu tiedoksiantovelvollisuuteen ja oikeuteen esittää lausuntoja ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä. Ne ovat tärkeitä sen puolustautumisoikeuksille. Mielestäni unionin yleinen tuomioistuin on siten hylännyt täysin perustellusti valituksenalaisen tuomion 46 ja 47 kohdassa neuvoston väitteen, jonka mukaan PMOI:n edut otettiin riittävästi huomioon, kun päätöksestä ilmoitettiin PMOI:lle ja sen annettiin esittää lausuntonsa päätöksen tekemisen jälkeen. Asian kiireellisyydestä riippumatta neuvosto ei voi yksinkertaisesti olla piittaamatta asianosaisen puolustautumisoikeuksista, kuten se on tehnyt nyt käsiteltävässä asiassa.

104. Miten neuvoston olisi siten pitänyt menetellä?

105. Neuvoston oli pitänyt ottaa kyseisessä tilanteessa huomioon kolmen osapuolet edut. Kyse oli ensinnäkin PMOI:n eduista. Toiseksi kyse oli neuvoston eduista, sillä mielestäni se oli oikeutettu ryhtymään toimiin varmistaakseen mahdollisuuksien mukaan, ettei riidanalaista päätöstä voida riitauttaa sillä perusteella, että päätös oli tehty liian kiireisesti tai huolimattomasti. Kolmanneksi kyse oli sellaisten muiden henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen eduista, joiden nimi oli sisällytetty päätöksen 2007/868 [37] (riidanalaista päätöstä välittömästi edeltänyt päätös) liitteessä olevaan luetteloon. Näillä osapuolilla oli oikeus hyötyä neuvostolle yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohdassa asetetusta velvoitteesta, jonka mukaan sen on tarkistettava niiden henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen nimet, joiden varat on jäädytetty, ”säännöllisin väliajoin vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa” sen varmistamiseksi, että niiden säilyttäminen luettelossa on perusteltua.

37 – Mainittu edellä alaviitteessä 25.

106. On selvää, että neuvoston oli luotava tasapaino näiden etujen välille.

107. Olen jo todennut edellä, että mielestäni menettely, jota neuvosto noudatti tehdessään riidanalaisen päätöksen, ei sisältänyt merkittävää virhettä.

108. Siltä osin kuin on kyse ihmisistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joiden nimi oli sisällytetty luetteloon PMOI:n lisäksi, katson, että neuvosto oli täysin oikeassa todetessaan, että päätöksessä 2007/868 esitetyn luettelon tarkistaminen oli ensisijainen tehtävä. Jos uuden päätöksen tekemistä olisi lykätty niin pitkälle, että PMOI:lle olisi voitu tiedottaa asiasta ja se olisi voinut esittää lausuntonsa, neuvostoa olisi voitu arvostella perustellusti siitä, ettei se ole täyttänyt tätä ensisijaista tehtävää (eikä siten kunnioittanut muiden osapuolten etuja).

109. Tämän jälkeen on vielä tarkasteltava PMOI:n etuja.

110. Neuvosto perusteli unionin yleiselle tuomioistuimelle esittämiään kiireellisyyttä koskevia väitteitä etenkin sillä, ettei sen käytettävissä ollut menettelyä, jossa neuvosto olisi voinut yhtäältä erottaa PMOI:n muista henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä ja toisaalta tehdä niitä koskevat päätökset eriytetysti.

111. En näe, miksi tilanteen pitäisi olla tällainen.

112. Mielestäni neuvosto olisi voinut tehdä ensin muita henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevan päätöksen yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohdassa vahvistetun aikataulun mukaisesti. Toiseksi PMOI:n puolustautumisoikeuksien suojaamiseksi se olisi voinut lykätä PMOI:ta koskevan päätöksen tekemistä, kunnes sen olisi ollut mahdollista noudattaa välttämättömiä sisäisiä menettelyjä ja tiedottaa asiasta PMOI:lle ja antaa sille mahdollisuus lausuntojen esittämiseen ja lopuksi tarkastella kyseisiä lausuntoja kattavasti ja huolellisesti (noudattamalla jälleen välttämättömiä sisäisiä menettelyjä), ja vasta sen jälkeen se olisi voinut päättää, olisiko PMOI:n nimi säilytettävä luettelossa.

113. Katson, että riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneissa olosuhteissa neuvosto olisi voinut noudattaa tällaista lähestymistapaa, minkä lisäksi sen olisi myös pitänyt toimia näin. Näin neuvosto olisi varmistanut sen, että muiden henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen oikeuksia suojellaan. Samalla se olisi varmistanut, että sen omia menettelyjä noudatetaan asianmukaisesti ja että PMOI:n puolustautumisoikeudet otetaan huomioon. [38]

38 – PMOI:n edustaja totesi vastauksessaan unionin tuomioistuimen sille suullisessa käsittelyssä esittämään kysymykseen, ettei kyseinen järjestö olisi vastustanut, vaikka sen sisällyttämistä luetteloon koskevaa tarkastelua ei olisi saatettu loppuun yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 6 kohdassa vahvistetun puolen vuoden määräajassa, jos määräajan ylittyminen olisi ollut sen edun mukaista, esimerkiksi jos se olisi mahdollistanut uusien todisteiden esittämisen vastauksena jäsenvaltion toimittamiin uusiin tietoihin ja seikkoihin.

114. Toisin sanoen neuvosto toimi mielestäni virheellisesti katsoessaan, että sen oli päätettävä, olisiko *kaikkien* päätöksen 2007/868 liitteessä olevassa luettelossa mainittujen henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen nimet sisällytettävä uudelleen riidanalaisen päätöksen liitteeseen samaa aikataulua noudattaen. Tämän virheen vuoksi neuvosto päätteli, ettei PMOI:n puolustautumisoikeuksien kunnioittamiseksi ollut ”riittävästi aikaa” ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä. *PMOI:hin liittynyt* aikarajoitus oli kuitenkin vain näennäinen. Neuvosto oli luonnollisesti velvollinen tarkastelemaan viipymättä, onko PMOI:n nimi säilytettävä luettelossa. Se ei ollut kuitenkaan velvollinen päättämään kyseistä menettelyä samanaikaisesti luettelon muiden nimien tarkastelun kanssa.

115. Vaikka olen eri mieltä muutamista unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämistä perusteluista, jotka koskevat riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtanutta menettelyä, katson silti, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikean päätelmän todetessaan, että riidanalainen päätös oli kumottava, sillä se tehtiin noudattamalla menettelyä, jossa ei kunnioitettu PMOI:n puolustautumisoikeuksia.

116. Ensimmäinen valitusperuste on siten hylättävä.

Toinen ja kolmas valitusperuste

117. Ennen kuin tarkastelen näiden valitusperusteiden sisältöä, on syytä esittää alustava huomautus. Unionin yleinen tuomioistuin teki selväksi, että se päätti hyväksyä käsiteltävän kanteen yksinomaan PMOI:n neljättä kanneperustetta, joka koski puolustautumisoikeuksien loukkaamista, koskevan toteamuksensa perusteella (katso valituksenalaisen tuomion 48 kohta). Unionin yleisen tuomioistuimen toteamukset kanneperusteista, joihin Ranskan tasavallan toinen ja kolmas valitusperuste liittyvät, esitettiin ainoastaan ylimääräisinä perusteluina.

118. Vaikka tarkastelen jäljempänä myös näitä valitusperusteita, olen täysin tietoinen unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ylimääräisiä perusteluja koskevat valitukset eivät voi aiheuttaa tämän ratkaisun kumoamista ja ovat näin ollen tehottomia.[39] Mielestäni toista ja kolmatta valitusperustetta on silti tarkasteltava.

119. Mielestäni näissä valitusperusteissa esiin tuotuihin kysymyksiin vastaamatta jättäminen johtaisi siihen, että Ranskan

39 – Ks. mm. asia C-399/08 P, komissio v. Deutsche Post, tuomio 2.9.2010 (Kok., s. I-7831, 75 kohta); asia C-184/01 P, Hirschfeldt v. EYK, tuomio 7.11.2002 (Kok., s. I-10173, 48 kohta); yhdistetyt asiat C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomio 28.6.2005 (Kok., s. I-5425, 148 kohta) ja asia C-188/06 P, Schneider Electric v. komissio, tuomio 9.3.2007 (Kok., s. I-35, 64 kohta).

tasavalta olisi asiasta edelleen yhtä epävarma kuin alun perin valitusta tehdessään. [40] Tämä epävarmuus voi koskea tulevaisuudessa myös muita jäsenvaltioita. [41]

120. Toisen ja kolmannen valitusperusteen tarkastelemisesta kieltäytyminen johtaisi epätyydyttävään tulokseen. Tarkastelen siten valitusperusteita kaikilta osin. Koska niihin annettavien vastausten ei mielestäni pitäisi vaikuttaa valituksen ratkaisuun, tarkastelen niitä pikemminkin diskursiivisesti.

Toinen valitusperuste (yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan väitetty loukkaaminen)

121. Ranskan tasavalta väittää tässä valitusperusteessa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan (valituksenalaisen tuomion 57 kohdassa), että Ranskassa aloitettu esitutkinta PMOI:n oletettuja jäseniä vastaan ei ollut yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan määritelmää vastaava päätös.

122. Seuraavat unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämään arviointiin liittyvät kysymykset ovat merkityksellisiä toisen valitusperusteen kannalta.

123. Ensinnäkin on pohdittava, täyttyvätkö yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan edellytykset, jos kyseisen artiklan mukaan toimivaltaisen viranomaisen tekemä päätös koskee henkilöä, ryhmää tai yhteisöä, joka ei ole sama henkilö, ryhmä tai yhteisö, joka on yksilöity neuvoston kyseisen artiklan mukaisesti tekemässä päätöksessä (ensimmäinen kohta). Toiseksi on pohdittava, mikä on yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdassa käytetyn ilmaisun ”toimivaltainen viranomainen” oikea tulkinta (toinen kohta). Kolmanneksi on pohdittava, oliko unionin yleinen tuomioistuin oikeassa katsoessaan, ettei esitutkinta perustunut ”luotettaviin ja uskottaviin todisteisiin tai näyttöön” (kolmas kohta). Jos neljänneksi oletetaan, että ensimmäiseen kohtaan vastataan myöntävästi, missä määrin neuvosto oli velvollinen ”selostamaan ne erityiset ja konkreettiset syyt”, joiden perusteella kyseiset osapuolet olisi yhdistettävä toisiinsa, kuten unionin yleinen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa (neljäs kohta)?

124. Ensimmäisestä kohdasta totean, ettei ole mitään syytä riitauttaa unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 64 kohdassa esittämää toteamusta, jonka mukaan yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan – jossa määrätään, että

40 – Ranskan tasavalta toteaa kirjelmässään (joka koskee sen toista valitusperustetta), että ”Ranskan hallitukselle on hyvin tärkeää, että unionin tuomioistuin toteaa, että [unionin yleinen tuomioistuin] teki tässä asiassa oikeudellisen virheen”.

41 – Ks. myös julkisasiamies Poiares Maduron 16.1.2008 esittämä ratkaisuehdotus edellä alaviitteessä 24 mainitussa asiassa Kadi I, ratkaisuehdotuksen 16 kohta.

päätöksen on koskettava ”kyseisiä henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä” – sanamuodon mukainen tulkinta edellyttäisi, että toimivaltaisen viranomaisen tekemä päätös koskee neuvoston kyseisen artiklan mukaisesti tekemässä päätöksessä yksilöityä ryhmää tai ryhmiä. Jos tällainen tulkinta olisi oikea, riidanalainen päätös olisi kumottava virheellisenä, sillä on kiistatonta, etteivät toimivaltaisen viranomaisen päätöksen kohteena olevat osapuolet ja riidanalaisen päätöksen kohteena olevat osapuolet ole samat.

125. Onko 1 artiklan 4 kohdan sanamuodon mukainen tulkinta oikea?

126. Mielestäni ei.

127. Kun pidetään mielessä yhteisen kannan 2001/931 ja asetuksen tavoitteet, mielestäni kyseistä määräystä on tulkittava laajasti. On epätodennäköistä, että terroristijärjestöt pyrkivät auttamaan viranomaisia järjestäytymällä helposti yksilöitäväksi järjestöksi. On oletettava, että ne tekevät juuri päinvastoin. Kuten kaikissa sodissa, joita käydään sissirintamalla, yllätys- ja salaustaktiikalla on suuri merkitys. Mainittua 1 artiklan 4 kohtaa on siten tulkittava riittävän joustavasti, jotta tämä näkökohta voidaan ottaa huomioon. Katson, että yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan vaatimukset täyttyvät, jos voidaan esittää ”luotettavat ja uskottavat todisteet tai näyttö” siitä, että toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä ja varojen jäädyttämistä koskevassa neuvoston päätöksessä mainitut osapuolet ovat olennaisilta osin samat.

128. Tämä pätee varsinkin nyt käsiteltävän asian kaltaisessa tilanteessa, jossa Ranskan tasavalta väittää, ettei PMOI:lla tiettävästi ole oikeushenkilöllisyyttä. [42]

129. Joustavaa tulkintaa koskevaa vaatimusta voidaan mielestäni perustella ensinnäkin asetuksen 1 artiklan 6 kohdassa esitetyllä määritelmällä ja 2 artiklan 3 kohdassa käytetyllä väljällä sanamuodolla. [43] Ilman tarkastelemiani yksilöintiin liittyviä vaikeuksia tällainen laaja-alainen lähestymistapa ei olisi välttämätön. Mielestäni joustavaa tulkintaa voidaan perustella myös sillä, että osapuolet, joiden varat on jäädytetty, nimetään usein varojen jäädyttämistä koskevissa neuvoston päätöksissä. Riidanalaisen päätöksen liitteessä oleva merkintä, joka koskee PMOI:ta, on muotoiltu seuraavasti: ”Mujahedin-e Khalq Organisation – MEK tai MKO, paitsi National Council of Resistance of Iran – NCRI alias

42 – Mielestäni tässä yhteydessä on merkityksetöntä, onko PMOI oikeushenkilö vai ei. Merkityksellistä on se, ettei Ranskan viranomaisilla ole mahdollisuutta saada asiasta luotettavaa tietoa.

43 – Ks. edellä 12 ja 13 kohta.

The National Liberation Army of Iran – NLA (MEK:n radikaali siipi), alias the People's Mujahidin of Iran – PMOI, alias Muslim Iranian Student's Society)'. Tämä ei suinkaan ole yksittäinen esimerkki. On yleistä, että luetteloon sisällytetyt henkilöt, ryhmät ja yhteisöt yksilöidään 'pirstaleisesti". [44]

130. Päättelen siten, ettei riidanalaista päätöstä ole kumottava virheellisenä siitä syystä, että toimivaltaisen viranomaisen päätös ei koskenut nimenomaisesti PMOI:ta vaan ainoastaan henkilöitä, joiden väitettiin olevan tai jotka olivat kyseisen järjestön jäseniä.

131. Tarkastelen seuraavaksi yhdessä toista ja kolmatta kohtaa, joista on todettava, että yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan sanamuodon perusteella on selvää, että se seikka, että kansallinen tuomioistuin on todennut terroriteon, sen yrityksen, siihen osallistumisen tai sen edistämisen, on riittävä muttei välttämätön ehto kyseisen artiklan soveltamiselle. Viittauksesta tehtyyn päätökseen, joka koskee "[tällaisen teon] tutkinnan tai syytteeseenpanon aloittamista", käy lisäksi ilmi, että tämä kattaa myös päätökset, joita kutsun laajassa merkityksessä tällaisten toteamusten esiasteiksi. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa "oikeusviranomaisilla" ei ole asiassa toimivaltaa (tällaista tilannetta ei synny Ranskassa PMOI:n yksittäisiä jäseniä vastaan nostetussa menettelyssä), kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on oltava "oikeusviranomainen". Lisäksi on niin, että jos tällaisista teoista ei ole "tuomittu", kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on aloitettava "tutkinta tai syytteeseenpano" "luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön perusteella".

132. Mitä tarkoitetaan tarkalleen käsitteellä oikeusviranomainen?

133. Edellä esittämäni 1 artiklan 4 kohdan laajan tulkinnan perusteella on selvää, että olisi kohtuuttoman rajoittavaa soveltaa käsitettä sen tavanomaisessa merkityksessä, jolloin ainakin englanninkielinen käsite (judicial) ymmärrettäisiin siten, että kyseisen päätöksen on oltava tuomioistuimen langettava tuomio. [45] Käsite on ymmärrettävä laajemmin siten, että se sisältää kyseisen jäsenvaltion tutkinta- ja syyttäjäviranomaiset.

44 – Ks. myös asiassa T-229/02, PKK ja KNK v. neuvosto, 15.2.2005 annettu määräys (Kok., s. II-539), jossa unionin yleinen tuomioistuin totesi, että yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan soveltamisalaan kuuluvien ryhmien tai yhteisöjen osalta "voi – – olla niin, ettei niillä ole oikeudellista asemaa tai ettei niillä [ole] mahdollisuutta noudattaa oikeushenkilöihin tavallisesti sovellettavia sääntöjä", ja viittasi tarpeeseen välttää "liiallista muodollisuutta" (28 kohta).

45 – Yhteisen kannan 2001/931 ranskankielisessä versiossa käytetään käsitettä "autorité judiciaire". Käsite "judiciaire" on määritelty teoksessa Cornu, G., *Vocabulaire juridique*, PUF, Pariisi, 2005, seuraavasti: "(dans un sens vague) qui appartient à la justice, par opposition à législatif et administratif. Ex. le pouvoir judiciaire, l'autorité judiciaire (cependant, même en ce sens, il ne s'agit que de la justice de l'ordre judiciaire); (dans un sens précis) qui concerne la justice rendue par les tribunaux judiciaires". En halua tarkastella yksityiskohtaisesti ranskankielisen ilmaisun tarkkaa merkitystä, mutta korostan, että sillä vaikuttaa olevan selvästi laajempi merkitys kuin englanninkielisellä käsitteellä "judicial".

134. Lisäksi on selvää, että tutkinnan aloittamista koskeva päätös ei itsessään ole riittävä. Tällainen päätös voi perustua pelkkään epäilykseen. Kyseiset tutkinnat saattavat luonnollisesti *johtaa* luotettaviin ja uskottaviin todisteisiin tai näyttöön, jolloin syyte oletettavasti nostetaan (ei välttämättä kuitenkaan vielä tuona ajankohtana). Toisaalta tutkinnat voivat olla myös tuloksettomia. Tällainen tutkinnan aloittamista koskeva päätös ei siten ole riittävä 1 artiklan 4 kohdan soveltamiseksi.

135. Jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmät ovat yksinkertaisesti liian erilaisia, jotta voitaisiin määrittää yhtenäinen ja tarkka menettelyvaihe, jolloin ”luotettavia ja uskottavia todisteita tai näyttöä” koskeva vaatimus täyttyy. Siksi kuvailen yleisiä periaatteita, joita on mielestäni sovellettava.

136. ”Luotettavia ja uskottavia todisteita tai näyttöä” koskevan vaatimuksen täyttyminen edellyttää mielestäni, että asiaa koskeva aineisto *viittaa vahvasti* terroritekoon tai sen yritykseen, siihen osallistumiseen tai sen edistämiseen. Aineiston ei tarvitse olla niin kattava, että sen perusteella voidaan myöhemmin nostaa syyte, mutta pelkkä epäilys tai olettamus ei selvästikään riitä. Aineiston on oltava riittävä, jotta henkilö, jonka varat saatetaan määrätä jäädytettäviksi, saa tietää vähintään, mitkä ovat ne olennaiset väitteet, joihin hänen on vastattava, ja ne on esitettävä hänelle siten, että hän voi käyttää puolustautumisoikeuksiaan. [46]

137. Täyttyykö vaatimus nyt käsiteltävässä asiassa?

138. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 68 kohdassa, että ”minkään asiaan liittyvien seikkojen perusteella ei voida katsoa, että Ranskassa huhtikuussa 2001 aloitettu esitutkinta –– olisi toteutettu –– yhteisen kannan

46 – Havainnollistaakseni, minkälainen surrealistinen tilanne voi syntyä, jos vastausta ei ole mahdollista antaa, esitän seuraavan esimerkin, joka on pöytäkirjaote Yhdysvaltain sotilaskomission suullisesta käsittelystä, jossa terroritekoihin osallistumisesta epäiltyä vankia pyydettiin vastaamaan kysymyksiin, jotka koskivat aiemmin suljetussa käsittelyssä (johon epäilty ei voinut osallistua) esitettyjä luottamuksellisia todisteita: ”Tuomioistuimen pöytäkirjanpitäjä [lukee ääneen ei-luottamuksellisen yhteenvedon suljetussa käsittelyssä esitetyistä todisteista]: Kun vangittu asui Bosniassa, hän piti yhteyttä tunnettuun al-Qaida-toimijaan. Vanki: Kertokaa hänen nimensä. Tuomioistuimen puheenjohtaja: En tiedä. Vanki: Miten voin vastata kysymykseen? Tuomioistuimen puheenjohtaja: Tunsitteko ketään, joka oli al-Qaidan jäsen? Vanki: En, en. Tuomioistuimen puheenjohtaja: Anteeksi, mikä on vastauksenne? Vanki: En. Tuomioistuimen puheenjohtaja: Ette? Vanki: En. Kuulustelijat kysyivät samaa kauan sitten. Pyysin kuulustelijoita kertomaan, kuka kyseinen henkilö on. Siinä tapauksessa voisin kertoa, tunnenko kyseisen henkilön, mutta en sitä, onko kyseinen henkilö terroristi. Ehkä tunsin tämän henkilön ystävänä. Ehkä olemme työskennelleet yhdessä. Ehkä hän kuului työryhmääni. En tiedä, onko kyseinen henkilö bosnialainen, intialainen vai muunmaalainen. Jos kerrotte hänen nimensä, voin vastata ja puolustautua tältä syytökseltä. Tuomioistuimen puheenjohtaja: Me esitämme kysymykset ja teidän on vastattava kysymyksiin ei-luottamuksellisen yhteenvedon pohjalta.” (Lainaus teoksesta Turner, S. ja Schulhofer, S. J., *The Secrecy Problem in Terrorism Trials*, Liberty & National Security Project, NYU School of Law, 2005).

2001/931 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen 'luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön' perusteella".

139. Ranskan tasavalta vetoaa valituksessaan etenkin Ranskan rikosprosessilain (Code de procédure pénale) 80-1 §:ään, jonka mukaan henkilöä vastaan on oltava riittävät tai yhtäpitävät todisteet, jotta tutkintatuomari voi aloittaa esitutkinnan. Sen mukaan tällä täytetään 1 artiklan 4 kohdassa määrätty vaatimus.

140. Koska unionin yleisen tuomioistuimen tuomion 68 kohdassa tekemä päätelmä on tosiseikkojen määrittelyä, tulkitsen Ranskan tasavallan väitteen siten, että se katsoo unionin yleisen tuomioistuimen ottaneen näin päätellessään sille esitetyt todisteet huomioon vääristyneellä tavalla.

141. Tämän valitusperusteen tarkastelemiseksi on välttämätöntä tutkia Ranskassa vuosina 2001 ja 2007 aloitettuja menettelyjä Ranskan rikosprosessioikeuden näkökulmasta. Teen sen vastahakoisesti. En väitä, että minulla olisi erityistä asiantuntemusta, jonka perusteella olisin pätevä tulkitsemaan sääntöjä sitovasti. Sääntöjen arviointi on kuitenkin välttämätöntä, jotta voin tarkastella toista valitusperustetta.

142. Tulkitsen esitutkintavaihetta koskevia Ranskan rikosprosessioikeuden sääntöjä siten, että ainakin merkittävissä asioissa, jotka edellyttävät tutkintatuomarin osallistumista, kyseisen vaiheen aloittaa yleinen syyttäjä esittämällä tutkintatuomarille "réquisitoiren".[47] Virallinen esitutkinta alkaa tässä vaiheessa.[48] Jos tutkintatuomari katsoo, että todisteet ovat riittävät lisätutkimusten vaatimiseksi varsinaista rikosoikeudenkäyntiä varten, hän aloittaa Code de procédure pénalen 80-1 §:n mukaisen "mise en examenin". Kuten edellä on todettu, tutkintatuomari voi aloittaa mise en examenin vain, jos riittävien ja yhtäpitävien todisteiden perusteella on todennäköistä, että tutkinnan kohteena oleva henkilö on syyllistynyt kyseiseen rikokseen.[49] Siksi katson, että tutkintatuomarin mise en examen

47 – Code de procédure pénalen 80-1 §:ssä säädetään seuraavaa: "Le juge d'instruction ne peut informer qu'en vertu d'un réquisitoire du procureur de la République – –."

48 – Ks. Delmas-Marty, M., "French and English Criminal Procedure" teoksessa *The Gradual Convergence*, toimittanut Markesinis, B. S., Clarendon Press, Oxford, 1994, s. 48: "juge d'instructionilla on kolme päätehtävää: ensinnäkin hänen tehtävänään on police judiciairen avustuksella kerätä rikosta koskevat todisteet ja laatia asiaa koskeva aineisto – –" (toinen ja kolmas tehtävä eivät ole tässä yhteydessä merkityksellisiä). Ks. myös Pradel, J., *L'instruction préparatoire*, Éditions Cujas, Pariisi, 1990, s. 7: "l'instruction préparatoire est la phase du procès pénal au cours de laquelle, l'action publique étant mis en mouvement, des organes judiciaires spécialisés, notamment le juge d'instruction – – recueillent les éléments nécessaires au jugement et décident de la suite à donner à la poursuite".

49 – "À peine de nullité, le juge d'instruction ne peut mettre en examen que les personnes à l'encontre desquelles il existe des indices graves ou concordants rendant vraisemblable qu'elles aient pu participer, comme auteur ou comme complice, à la commission des infractions dont il est saisi."

muodostaa menettelyvaiheen, joka täyttää ”luotettavia ja uskottavia todisteita tai näyttöä” koskevan vaatimuksen. Vaatimus ei sen sijaan täyty yksistään aloittamalla tutkinta ja réquisitoiren esittämiseen johtava menettely, joka on yleisen syyttäjän vastuulla.

143. Olen pohtinut, sovelletaanko näitä Ranskan rikosoikeuden ”yleisiä” sääntöjä sellaisinaan myös yhteisen kannan 1 artiklan 2001/931 4 kohdan soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä ja järjestöjä koskevaan tutkintaan, jotta tämä päätelmä olisi laillinen. Ranskan tasavalta on kuitenkin vedonnut toisessa valitusperusteessa nimenomaisesti 80-1 §:ään, eikä PMOI ole väittänyt, että siihen olisi sovellettu erilaisia tai tiukempia sääntöjä, koska sen väitetään olevan terroritekoihin osallistunut järjestö. Siksi oletan jatkossa, että tutkintatuomarin mise en examen muodostaa menettelyvaiheen, joka täyttää ”luotettavia ja uskottavia todisteita tai näyttöä” koskevan vaatimuksen.

144. Onko nyt käsiteltävän valituksen yhteydessä kiistatonta, että Ranskassa vuonna 2001 ja 2007 aloitetut menettelyt olivat edenneet tutkintatuomarin mise en exameniin?

145. Ei.

146. Vuoden 2001 tutkinnalla aloitettua menettelyä vaikuttaa epäilemättä seuranneen mise en examen vuonna 2003. PMOI totesi kuitenkin suullisessa käsittelyssä, ettei vuoden 2007 tutkintaa seurannut mise en examen, eikä Ranskan tasavalta ole kiistänyt tätä. Tämän perusteella vaikuttaa siltä, ettei toinen menettely täytä sille asetettua vaatimusta.

147. Koska Ranskan tasavallan esittämät väitteet edellyttävät luotettavia ja uskottavia todisteita tai näyttöä molemmissa menettelyissä, sen on valituksessaan osoitettava, että molemmat menettelyt täyttävät vaatimuksen. Se ei ole osoittanut tätä vuonna 2007 aloitetusta menettelystä. Siksi se ei ole näyttänyt toteen, että unionin yleinen tuomioistuin oli väärässä katsoessaan, että todisteet olivat riittämättömiä sen osoittamiseksi, että Ranskan tasavallassa käydyt menettelyt täyttivät yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdassa esitetyt vaatimukset. Toinen valitusperuste on näin ollen hylättävä.

148. Tarkastelen lopuksi neljättä kohtaa. Se koskee unionin yleisen tuomioistuimen toteamusta (valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa) siitä, ettei mitään selityksiä ole esitetty ”erityisistä ja konkreettisista syistä”, joiden vuoksi käsiteltävässä asiassa olisi katsottava, että PMOI on itse vastuussa niiden yksityishenkilöiden, joiden on väitetty olevan sen jäseniä tai kannattajia, syyksi luettavista teoista. Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että ”esillä olevassa asiassa ei ole esitetty mitään tällaisia selityksiä”.

149. Ranskan tasavalta väittää pääasiassa, että PMOI:lle on täytynyt olla selvää, että kyseisiä yksityishenkilöitä vastaan esitetyt syytökset koskivat itse järjestöä. Se väittää, että tämä käy ilmi 26.9.2008 annettuun määräykseen esitetystä vastauksesta, ja tutkinnan kohteena olevien yksityishenkilöiden suuri määrä (24) viittasi epäilemättä siihen, että syytökset koskivat kyseistä järjestöä.

150. Kumpikaan näistä väitteistä ei mielestäni ole vakuuttava.

151. Ensinnäkin vastauksena 26.9.2008 annettuun määräykseen toimitetuista asiakirjoista ilmenee, että niissä viitataan todellakin ”henkilöihin, joiden epäillään kuuluvan” PMOI:hin, ja PMOI:n ”väitettyihin jäseniin”. Niissä todetaan lisäksi, että ”järjestön jäseniä – – syytetään tällä hetkellä rikollisista toimista, joilla pyritään rahoittamaan sen toimintaa”. Tämä kaikki vastaa Ranskan tasavallan esittämiä väitteitä siitä, että yksityishenkilöiden ja PMOI:n välillä on yhteys. Se ei kuitenkaan sisällä unionin yleisen tuomioistuimen, mielestäni perustellusti, vaatimaa selitystä. Yleiset väitteet siitä, että eri ihmiset ovat järjestön ”X” jäseniä ja että heidän toimiaan tutkitaan tai heitä syytetään (tarkemmin määrittelemättömistä) rikollisista toimista, joilla pyritään rahoittamaan sen toimintaa, *eivät* riitä, jotta niiden toiminta voidaan lukea järjestön ”X” syyksi.

152. Toiseksi tarkasteltaessa PMOI:n tosiasiallista tietämystä asian taustalla olevasta tilanteesta PMOI:n edustaja vastasi unionin tuomioistuimen suullisessa käsittelyssä esittämään kysymykseen, että sen Auvers-sur-Oisessa sijaitseviin toimitiloihin vuonna 2003 tehdyn etsinnän jälkeen ”PMOI ei voinut olla tietämättä (’ne pouvait ne pas savoir’), että se oli epäsuoraan tutkimusten kohteena”. Vaikka katsottaisiin, että PMOI:n tosiasiallinen tietämys oli riittävä esitutkinnan aloittamiseksi vuonna 2001, mitään selitystä ei ole annettu vuonna 2007 aloitetulle esitutkinnalle. PMOI on väittänyt koko ajan järkkymättä, ettei se ollut tietoinen mistään yksityishenkilöitä koskevan tutkinnan ja järjestön välisestä yhteydestä. [50]

153. Tutkinnan kohteena olevien henkilöiden määrästä totean, että jos se olisi ollut yksi seikka useiden seikkojen – tai ainakin muutaman – joukossa, jotka osoittavat PMOI:n osallistuneen tekoihin järjestönä, olisin ehkä vakuuttunut väitteestä. Mielestäni se ei kuitenkaan johda pidemmälle yksittäisenä todisteena.

154. Kaiken edellä esitetyn perusteella toinen valitusperuste on hylättävä.

50 – Valituksenalaisen tuomion 66 ja 67 kohta.

Kolmas valitusperuste (tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden väitetty loukkaaminen)

155. Ranskan tasavalta arvostelee kolmannessa valitusperusteessaan lähinnä unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 71–76 kohdassa esittämää toteamusta siitä, ettei neuvostolla ollut oikeutta kieltäytyä antamasta tietoja luottamuksellisuusperiaatteen nojalla vastatessaan 26.9.2008 annettuun määräykseen. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan se ei voinut valvoa riidanalaisen päätöksen laillisuutta, koska neuvosto kieltäytyi luokittelemasta tietoja ei-luottamuksellisiksi. PMOI:n oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan oli siten loukattu.

156. Ranskan tasavalta esittää valitusperusteensa tueksi etenkin kaksi väitettä.

Ensimmäinen väite: ”Evättyjä tietoja ei otettu huomioon asiaa ratkaistaessa”

157. Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 73 kohdassa, ettei neuvostolla ollut oikeutta perustaa varojen jäädyttämistä koskevaa päätöstään jäsenvaltion tiedoksi antamiin tietoihin tai asiaan liittyviin seikkoihin, jos tämä jäsenvaltio ei ole valmis sallimaan niiden tiedoksi antamista unionin tuomioistuimelle.

158. Tästä perustelusta käy epäsuorasti ilmi, että unionin yleinen tuomioistuin päätteli, että neuvoston päätös perustui huomattavassa määrin kyseisiin tietoihin tai asiaan liittyviin seikkoihin.

159. Ranskan tasavalta riitauttaa tämän päätelmän. Se väittää, ettei neuvoston riidanalainen päätös perustunut tietoihin, jotka neuvosto kieltäytyi antamasta toisessa vastauksessaan 26.9.2008 annettuun määräykseen.[51] Sen mukaan tämä käy ilmi 26.9.2008 annettuun määräykseen laaditun ensimmäisen vastauksen 11 ja 12 kohdasta (mainittu valituksenalaisen tuomion 58 kohdassa). Neuvoston vastauksena kyseiseen määräykseen esittämät perustelut ja asiakirjat olivat riittäviä osoittamaan, että tiedot, joita neuvosto tarvitsi riidanalaisen päätöksen tekemiseksi PMOI:ta koskevilta osin, olivat sen saatavilla yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun kansallisen päätöksen perusteella.

160. 26.9.2008 annettuun määräykseen toimitetun toisen vastauksen tarkastelu osoittaa, että kyseisen vastauksen liitteestä 3 oli poistettu kaksi kohtaa. Kyseisen vastauksen 4 kohdassa todetaan ensimmäisestä kohdasta (eli 3 kohdan a alakohdan tiedoista), että ”[Ranskan tasavalta] perusteli tietojen poistamista sillä, että kyseiset tiedot liittyvät

51 – Ks. edellä 40–43 kohta.

yleiseen turvallisuuteen ja puolustukseen, ja siksi niihin sovelletaan suojatoimenpiteitä, joilla rajoitetaan tietojen tiedoksi antamista – –". Toisesta kohdasta (eli 3 kohdan f alakohdan tiedoista) todetaan 4 kohdassa, että "tiedot on poistettu, koska ne eivät koske PMOI:ta vaan muita yhteisöjä, jotka on sisällytetty EU:n luetteloon terroritekoihin sekaantuneista henkilöistä ja yhteisöistä".

161. Poistettujen kohtien sisältämät tiedot säilyvät edelleen luottamuksellisina. Ranskan tasavalta ei ole toimittanut tietoja unionin tuomioistuimelle valituksen yhteydessä.

162. Ymmärrän asian siten, että riitauttamalla tosiseikkoja koskevan arvioinnin Ranskan tasavalta väittää, että unionin yleinen tuomioistuin otti sille esitetyt todisteet vääristyneesti huomioon. Muutoin valitusperusteen tätä osaa ei selvästikään voida ottaa käsiteltäväksi. [52]

163. Voidaanko unionin yleisen tuomioistuimen katsoa ottaneen todisteet vääristyneesti huomioon?

164. Jotta tähän kysymykseen voidaan vastata, on ensinnäkin tarkasteltava 26.9.2008 annettuun määräykseen toimitetun ensimmäisen vastauksen 11 ja 12 kohtaa.

165. Neuvosto toteaa 11 kohdassa, ettei se ole saanut perusteluissa mainittujen selvitysten lisäksi mitään muita selvityksiä Ranskassa toteutetusta esitutkinnasta, sillä Ranskan oikeuden mukaan tällaisten lisäselvitysten on säilyttävä luottamuksellisina. Neuvosto toteaa lisäksi, että se on esittänyt perusteluissa kaikki esitutkintaa koskevat olennaiset seikat, jotka on annettu sen tietoon. Poikkeuksena ovat yhdessä luottamukselliseksi luokitellussa asiakirjassa esitetyt yksityiskohtaiset tiedot. Se perustelee tätä poikkeusta sillä, että perusteluissa esitetty yleinen kuvaus kattaa kaikki tiedot.

166. Neuvosto toteaa 12 kohdassa, ettei sen hallussa ole muita tietoja tai seikkoja, joilla olisi merkitystä unionin yleiselle tuomioistuimelle. Sille ei etenkään ole ilmoitettu esitutkinnan kohteena olevien henkilöiden tarkkaa henkilöllisyyttä.

167. Mitä todisteet sitten tarkalleen tarkoittavat tässä yhteydessä? 26.9.2008 annettua määräystä koskevan neuvoston ensimmäisen vastauksen 11 ja 12 kohdan sanamuoto on lievästi sanottuna epäselvä. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan voida tutkia, johtuuko tämä epäselvyys siitä, että neuvosto on tahallaan halunnut esittää asian vaikeaselkoisesti, vai yksinkertaisesti huonosta kielenkäytöstä.

52 – Ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, Aalborg Portland ym. v. komissio, tuomio 7.1.2004 (Kok., s. I-123, 49 kohta).

Mielestäni unionin yleinen tuomioistuin oli oikeutettu esittämään todennäköisyysharkinnan perusteella tosiseikkoja koskevan toteamuksen, jonka mukaan neuvosto *oli* käyttänyt päätöksensä perustana jossain (epämääräisessä) määrin aineistoa, jota ei ollut toimitettu tuomioistuimelle.

168. Kun toiseksi tarkastellaan niitä perusteluja ja asiakirjoja, jotka neuvosto esitti vastauksenaan 26.9.2008 annettuun määräykseen, Ranskan hallitus väittää, että kyseiset perustelut ja asiakirjat olivat riittäviä sen toteamiseksi, että neuvostolla oli käytettävissään tarvittavat tiedot riidanalaisen päätöksen tekemiseksi PMOI:ta koskevilta osin.

169. Se saattaa olla mahdollista. Tässä yhteydessä Ranskan tasavallan on kuitenkin todistettava, että neuvosto teki *tosiasiassa* päätöksensä yksinomaan kyseisten tietojen pohjalta. Se ei täytä tätä vaatimusta pelkästään väittämällä, että asiakirjat osoittivat riittävästi, että neuvostolla oli käytettävissään tarvittavat tiedot.

170. Siksi katson, etteivät Ranskan tasavallan esittämät perustelut viittaa siihen, että unionin yleinen tuomioistuin otti sille toimitetut todisteet vääristyneesti huomioon. Näin ollen on syytä hylätä Ranskan hallituksen ensimmäinen väite.

Toinen väite: ”Evätyt tiedot oli luokiteltu luottamuksellisiksi”

171. Ranskan tasavalta viittaa kyseisen kohdan sisältämien tietojen luottamuksellisuuteen (katso valituksenalaisen tuomion 71 kohta). Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa esittämään huomautukseen (siitä, että tämän on vaikeaa ymmärtää, miten on mahdollista, että tätä periaatetta loukattaisiin sillä, että kyseiseen asiakirja-aineistoon sisältyvät seikat annettaisiin tiedoksi tuomioistuimelle, mutta ei sillä, että samat seikat annettiin tiedoksi neuvostolle itselleen ja 26 muun jäsenvaltion hallituksille) Ranskan tasavalta toteaa, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 67 artiklan 3 kohdassa määrätään, että unionin yleinen tuomioistuin ottaa huomioon vain ne asiakirjat, joihin asianosaisten asianajajat ja asiamiehet ovat voineet tutustua ja joista he ovat saaneet lausua. Eli ymmärrän Ranskan tasavallan esittämän väitteen siten, että unionin yleinen tuomioistuin ei pyytäisi toimittamaan asiakirjaa, ellei se aio ottaa kyseisen asiakirjan sisältöä huomioon ratkaisussaan. Jos tuomioistuin todellakin ottaa asiakirjan sisällön huomioon ratkaisua tehdessään, sen on ensin annettava tämä sisältö vastapuolen tiedoksi.

172. Ranskan tasavallan mukaan on kiistatonta, että Ranskan viranomaiset vastustivat luottamuksellisuusperiaatteen vuoksi kyseisen asiakirjan antamista tiedoksi PMOI:lle.

Unionin yleinen tuomioistuin ei siten olisi mitenkään voinut ottaa asiakirjaa huomioon.

173. Ranskan tasavallan esittämän valitusperusteen tällä näkökohdalla on ratkaiseva merkitys. Missä määrin unionin yleisen tuomioistuimen oikeudenkäynnissä asiaosaisena oleva osapuoli voi vaatia, että kyseiselle tuomioistuimelle toimitettuja tietoja käsitellään luottamuksellisina, minkä vuoksi niitä ei anneta oikeudenkäynnin toisen osapuolen tai toisten osapuolten käyttöön? Jos tietoja käsitellään luottamuksellisina, voiko unionin yleinen tuomioistuin ottaa (tai onko sen otettava) ne silti huomioon ratkaisua tehdessään?

174. Tätä seikkaa on tärkeää tarkastella oikeassa asiayhteydessä.

175. Kaksi unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen artiklaa sisältävät jo nyt luottamuksellisuutta koskevia määräyksiä.[53] Ensinnäkin 67 artiklan 3 kohdan mukaan asianosaisella on oikeus vaatia, että sen vastauksena toimittamat tiedot säilyvät kokonaan tai osittain luottamuksellisina. Tuomioistuin tutkii vaatimuksen myöhemmin. Kyseistä asiakirjaa ei siinä vaiheessa anneta tiedoksi muille asianosaisille. Samassa artiklassa määrätään, että jos jokin toimielin on evännyt oikeuden tutustua tiettyyn asiakirjaan ja kyseinen asiakirja esitetään tuomioistuimelle epäämisen laillisuutta koskevan kanteen yhteydessä, asiakirjaa ei anneta tiedoksi muille asianosaisille.

176. Toiseksi 116 artiklan 2 kohdassa määrätään, että unionin yleisen tuomioistuimen presidentti voi asianosaisen pyynnöstä jättää toimittamatta väliintulijalle salaisia tai luottamuksellisia tietoja sille kyseisen artiklan mukaisesti toimitettavista asiakirjajäljennöksistä. Kyseisen artiklan 6 kohdassa määrätään, että jos väliintulohakemus tehdään 115 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kuuden viikon määräajan päätyttyä, väliintulija saa jäljennöksen suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta. Hänelle ei anneta asiaosaisille 116 artiklan 2 kohdan nojalla toimitettuja asiakirjoja. On selvää, ettei suullista käsittelyä varten laadittu kertomus sisällä luottamuksellisia tietoja.

177. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys ei kuitenkaan sisällä määräystä, joka sallisi sen ottaa huomioon osapuolen sille toimittamia luottamuksellisia todisteita, jollei kyseisiä todisteita paljasteta toiselle osapuolelle tai osapuolille. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 67 artiklan 3 kohdan mukaan kyseisellä tuomioistuimella on kaksi vaihtoehtoa, jos sille toimitettua asiakirjaa pyydetään käsittelemään luottamuksellisesti. Ensinnäkin unionin yleinen tuomioistuin

53 – Mainitsen tässä yhteydessä täydentävästi 50 artiklan 2 kohdan määräykset, joita sovelletaan yhdistetyissä asioissa.

voi *hyväksyä pyynnön,* jolloin kyseistä asiakirjaa ei paljasteta menettelyn toiselle osapuolelle tai toisille osapuolille eikä sitä oteta huomioon asiaa ratkaistaessa. Toiseksi se voi *hylätä pyynnön*, jolloin asiakirja paljastetaan toiselle osapuolelle tai toisille osapuolille ja se voidaan ottaa huomioon asiaa ratkaistaessa. [54] Muut ratkaisut eivät ole mahdollisia. Toisin sanoen ei ole olemassa mitään ”keskitietä”.

178. Sekä unionin yleinen tuomioistuin että unionin tuomioistuin ovat katsoneet, että varojen jäädyttämisestä annettavia määräyksiä koskevissa asioissa voi olla tarpeen ottaa käyttöön erityiset menettelyt luottamuksellisia todisteita varten.

179. Unionin yleinen tuomioistuin totesi asiassa OMPI, että ”yhteisöjen tuomioistuinten on voitava valvoa varojen jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden laillisuutta ja perusteltavuutta ilman, että sitä vastaan voitaisiin vedota neuvoston käyttämien todisteiden tai tietojen salaisuuteen tai luottamuksellisuuteen”. [55] Se totesi lisäksi, että ”kysymys siitä, voivatko kantaja ja/tai sen asianajajat saada tietoonsa sellaiset todisteet ja tiedot, joiden väitetään olevan luottamuksellisia, tai siitä, onko nämä annettava tiedoksi ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle sellaisessa erityisessä menettelyssä, jonka *sisältö on määriteltävä* siten, että kyseessä oleva julkinen etu tulee turvatuksi, mutta samalla kuitenkin annetaan asianomaiselle riittäväntasoista oikeussuojaa, on erillinen kysymys, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei käsiteltävänä olevan kanteen osalta tarvitse ottaa kantaa”. [56]

180. Unionin tuomioistuin totesi asiassa Kadi I, että ”turvallisuuteen ja yhteisön ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisten suhteiden hoitamiseen liittyvät pakottavat näkökohdat voivat olla esteenä sille, että asianomaisille annettaisiin tiedoksi tietyt seikat, ja näin ollen sille, että näitä kuultaisiin näistä seikoista”. Se totesi lisäksi, että ”yhteisöjen tuomioistuinten asiana on kuitenkin niiden harjoittaman tuomioistuinvalvonnan osalta sellaisten keinojen käyttö, joiden avulla voidaan sovittaa yhteen yhtäältä turvallisuutta koskevat perustellut tarpeet, jotka liittyvät niiden tietojen luonteeseen ja lähteisiin, jotka on otettu huomioon kyseessä olevan toimen toteuttamista varten, ja toisaalta tarve myöntää oikeusalamaiselle riittävää etua menettelysäännöistä”. [57]

54 – Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykseen lisättiin 19.12.2000 67 artiklan 3 kohta (EYVL L 322, s. 4) niin kutsutuissa teräspalkkiasioissa 11.3.1999 annetun tuomion saattamiseksi virallisesti voimaan (asia T-134/94, NMH Stahlwerke v. komissio (Kok., s. II-239); asia T-136/94, Eurofer v. komissio (Kok., s. II-263); asia T-137/94, ARBED v. komissio (Kok., s. II-303); asia T-138/94, Cockerill-Sambre v. komissio (Kok., s. II-333); asia T-141/94, Thyssen Stahl v. komissio (Kok., s. II-347); asia T-145/94, Unimétal v. komissio (Kok., II-585); asia T-147/94, Krupp Hoesch v. komissio (Kok., s. II-603); asia T-148/94, Preussag Stahl v. komissio (Kok., II-613); asia T-151/94, British Steel v. komissio (Kok., s. II-629); asia T-156/94, Aristrain v. komissio (Kok., s. II-645) ja asia T-157/94, Ensidesa v. komissio (Kok., s. II-707)). Ks. myös 25.10.2007 esittämäni ratkaisuehdotus asiassa C-450/06, Varec, tuomio 14.2.2008 (Kok., s. I-581, ratkaisuehdotuksen 52 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

55 – Tuomion 155 kohta.

56 – Tuomion 158 kohta, kursivointi tässä.

57 – Mainittu edellä alaviitteessä 24, tuomion 342 ja 344 kohta.

181. Unionin tuomioistuin totesi eräässä toisessa asiayhteydessä, nimittäin julkisia hankintoja koskevassa asiassa Varec antamassaan tuomiossa,[58] että "joissakin tapauksissa voi kuitenkin olla tarpeen olla antamatta tiettyjä tietoja asianosaisille kolmannen perusoikeuksien suojaamiseksi tai tärkeän yleisen edun turvaamiseksi". Sen mukaan "luottamuksellisten tietojen ja liikesalaisuuksien suoja on toteuttava siten, että se sovitetaan yhteen tehokasta oikeussuojaa koskevien vaatimusten ja oikeusriidan asianosaisten puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen kanssa –– ja kun muutoksenhakuelimenä on varsinainen tuomioistuin tai muu viranomainen, joka on EY 234 artiklassa tarkoitettu tuomioistuin, siten, että taataan se, että menettelyssä kokonaisuudessaan kunnioitetaan oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin".[59]

182. Edellä esitetystä huolimatta sovelletaan edelleen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 67 artiklan 3 kohtaa.[60] Mitään erityistä menettelyä ei ole määritetty eikä mitään erityisiä tekniikoita ole vielä kehitetty sen ratkaisemiseksi, miten luottamuksellisia tietoja olisi tällaisissa tapauksissa käsiteltävä. Tämän perusteella en voi kyseenalaistaa unionin yleisen tuomioistuimen toteamusta siitä, että koska neuvosto kieltäytyi toimittamasta sille kyseisiä luottamuksellisia tietoja, sen ei ollut mahdollista valvoa riidanalaisen päätöksen laillisuutta. En kuitenkaan pidä täysin vääränä Ranskan tasavallan kantaa, kun se kielsi neuvostoa toimittamasta kyseisiä luottamuksellisia tietoja tämän vastauksessa 26.9.2008 annettuun määräykseen.

183. Unionin yleinen tuomioistuin tiedotti neuvostolle 26.9.2008 antamassaan määräyksessä, ettei asiakirjoja annettaisi PMOI:n tiedoksi "tässä vaiheessa menettelyä". Se ei antanut neuvostolle vakuuksia jatkomenettelystä – eikä se mielestäni olisi ollut mahdollistakaan työjärjestyksen nojalla.

184. Katson ensinnäkin, että menettelyn kolmas osapuoli (kuten Ranskan tasavalta) voisi tällaisessa tilanteessa pitää perustellusti kyseisille tiedoille taattua suojaa riittämättömänä, jotta ne voitaisiin paljastaa neuvostolle, varsinkin, jos tietojen luottamuksellisuustaso oli korkea. Tässä yhteydessä on merkityksellistä, että Ranskan tasavallan edustaja totesi vastauksessaan suullisessa käsittelyssä esitettyyn kysymykseen, että kyseiset tiedot *olisi*

58 – Mainittu edellä alaviitteessä 54.

59 – Ks. tuomion 47 ja 52 kohta. Ks. myös asiassa esittämäni ratkaisuehdotuksen 33 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

60 – Vaikuttaa siltä, että joissakin tapauksissa on sovittu eräänlaisesta väliaikaisjärjestelystä soveltamalla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen II osaston 3 luvun prosessinjohtotoimia koskevia määräyksiä. Asiassa T-209/01, Honeywell International v. komissio, tuomio 14.12.2005 (Kok., s. II-5527), kirjattiin, että sen jälkeen kun yksi väliintulijoista oli vastustanut erään kanteen liitteen luottamuksellisuutta, unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan luona käytiin prosessinjohtotoimina epävirallisia neuvotteluja, joiden johdosta kantaja toimitti kyseisestä asiakirjasta uuden version, joka ei ollut luottamuksellinen, ja kun väliintulijalta kysyttiin siitä, pysyttääkö se väitteensä tämä uusi versio huomioon ottaen, se ei vastannut asetetussa määräajassa (ks. 22 kohta). Tällainen menettely ei ole virallinen, ja se vaatii pohjimmiltaan menettelyn kaikkien osapuolten suostumuksen, jota ei ymmärrettävästi kaikissa tapauksissa saada.

todennäköisesti annettu unionin yleisen tuomioistuimen käyttöön, jos kyseisen tuomioistuimen työjärjestyksessä olisi tuona ajankohtana määrätty luottamuksellisten todisteiden suojasta.

185. Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin vaikuttaa vedonneen virheellisesti siihen seikkaan, että samat tiedot oli jo annettu tiedoksi neuvoston jäsenille ja Ranskan lisäksi 26 muun jäsenvaltion hallituksille. Voidaan olettaa, että kun tiedot annettiin neuvoston jäsenten ja jäsenvaltioiden tiedoksi, oli ehdottoman selvää, ettei niitä paljasteta tai julkisteta millään tavoin. [61]

186. Mielestäni edellä esitetyn perusteella olisi pohdittava vakavasti unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen muuttamista siten, että mahdollistetaan erittäin luottamuksellisiksi luokiteltujen todisteiden antaminen kyseisen tuomioistuimen arvioitaviksi siten, että otetaan huomioon todisteiden luonne ja ettei perusteettomasti loukata menettelyn toisen osapuolen tai toisten osapuolten oikeuksia. [62]

187. Tällaisten muutosten yksityiskohtia ei ole järkevää ryhtyä tarkastelemaan perusteellisesti tässä ratkaisuehdotuksessa. Kuvailen kuitenkin jäljempänä yleisesti mielestäni keskeisiä kysymyksiä.

188. Ennen kuin unionin tuomioistuin saa käsiteltäväkseen kanteen, joka on nostettu terrorismiin sekaantumisesta tai osallistumisesta epäillyn henkilön tai järjestön varojen jäädyttämistä koskevan asetuksen kumoamiseksi, unionin lainsäätäjän on täytynyt ensin ryhtyä toimiin yhden tai useamman jäsenvaltion tekemän päätöksen tai tiedoksi antamien tietojen perusteella. On helpompi ymmärtää tapahtumien kulkua, jos niiden tarkastelu aloitetaan alusta eikä lopusta.

189. Aloitan siksi arviointini tarkastelemalla ensinnäkin jäsenvaltioiden viranomaisten tehtävää tehtäessä päätöstä (tai aloitettaessa tutkintaa tai syytteeseenpanoa), johon neuvoston mahdollisesti tekemä varojen jäädyttämistä koskeva päätös perustuu. Sen jälkeen tarkastelen neuvoston asemaa tällaisen päätöksenteon yhteydessä. Lopuksi tutkin

61 – Luottamuksellisuutta koskevia velvollisuuksia, jotka on otettava huomioon vaihdettaessa tiedustelutietoja valtion viranomaisten välillä, on kuvailtu Court of Appealin (England & Wales) asiassa Mohamed v. Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs antamassa tuomiossa (43 ja 44 kohta) (ks. http://www.bailii.org/ew/cases/EWCA/Civ/2010/65.html). YK 931 -työryhmän työjärjestyksen mukaan kokoukset on pidettävä turvallisessa ympäristössä, jotta keskustelua voidaan käydä SECRET UE -tasolla (ks. 21.6.2007 hyväksytty neuvoston asiakirja 10826/07 yhteisen kannan 2001/931 täytäntöönpanosta, s. 5).

62 – Lisään, että samat näkökohdat on otettava huomioon unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä käsiteltäessä valituksia, jotka koskevat unionin yleiselle tuomioistuimelle toimitettujen luottamuksellisten todisteiden tarkastelemista.

unionin yleisen tuomioistuimen tehtävää tällaisesta päätöksestä nostettua kannetta ratkaistaessa.

190. Tarkastelen tässä yhteydessä seikkoja, joilla on vaikutusta sellaisten arkaluonteisten tietojen käsittelyyn, jotka ovat merkityksellisiä asian ratkaisemiseksi ja joita neuvosto tai jäsenvaltio pyytää käsiteltävän luottamuksellisesti kantajaan nähden. Tässä yhteydessä olisi epätarkoituksenmukaista esittää perin yksityiskohtaisesti menettelyn kaikissa eri vaiheissa tehtävät ratkaisut. Kysymyksiä tarkastelemalla haluan auttaa niitä – jäsenvaltion, neuvoston tai unionin yleisen tuomioistuimen tason – toimijoita, joiden on pohdittava, miten tämä ongelma ratkaistaan käytännössä. Tässä yhteydessä olen tietoinen siitä, että Ranskan tasavalta on ilmoittanut nimenomaisesti, että päätti valittaa tässä asiassa lainsäädännön selventämiseksi tulevaisuudessa. [63]

– Jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten tehtävä

191. Kun jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset tekevät päätöksen, johon varojen jäädyttämistä koskeva neuvoston päätös perustuu, kyseisten viranomaisten tehtävä vaihtelee kyseisen kansallisen päätöksen luonteen ja päätöksentekoon liittyvien olosuhteiden mukaan.

192. Kyseinen päätös on saatettu tehdä siinä vaiheessa, kun tutkinta tai syytteeseenpano on aloitettu, tai se saattaa olla "tuomio", jolloin oikeusviranomainen tai muu elin on todennut virallisesti, että kyseiset teot on toteutettu.

193. Lisäksi päätös on saatettu tehdä yksinomaan sellaisten julkisten todisteiden pohjalta, jotka on annettu tiedoksi osapuolelle, joka on varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen kohteena. Päätös on voitu tehdä myös joko kokonaan tai osittain sellaisten todisteiden pohjalta, joiden on katsottu olevan kaikilta tai joiltakin osin liian arkaluonteisia ja/tai luottamuksellisia, jotta ne voidaan antaa tiedoksi. Asian yksinkertaistamiseksi viittaan jäljempänä tällaisiin todisteisiin käsitteellä luottamukselliset todisteet.

194. Päätöksen kohteena oleva henkilö, ryhmä tai yhteisö on saattanut riitauttaa päätöksen. On myös mahdollista, ettei päätöstä ole voinut riitauttaa kansallisen lainsäädännön nojalla.

195. Yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan rakenteen perusteella on ilmeistä, että asianomaisessa jäsenvaltiossa sovellettavan menettelyn oletetaan olevan tuomioistuinmenettely. Artiklassa esitetyllä

63 – Ks. edellä 40 kohta.

viittauksella ”vastaavaan asiassa toimivaltaiseen viranomaiseen” otetaan huomioon, että joissakin jäsenvaltioissa menettely kuuluu täytäntöönpanon alaan. Tämä koskee myös PMOI:n nimen sisältävää alkuperäistä luetteloa, sillä kyseessä olleen päätöksen teki sisäasiainministeri. Ranskan tasavallassa PMOI:ta koskeva menettely on sen sijaan ollut tuomioistuinmenettely.

196. Jos sovellettava kansallinen menettely edellyttää, että päätöksen tekee täytäntöönpanoviranomainen, päätös voidaan hyvinkin tehdä ilman, että asianomainen saa tietää, minkäluonteisista todisteista on kyse, tai esittää niistä lausuntoja. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan kuitenkin tällöin säätää mahdollisuudesta riitauttaa päätös päätöksen tehneessä täytäntöönpanoviranomaisessa ja/tai kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimissa.

Neuvostossa noudatettava menettely

197. Jotta varojen jäädyttämistä koskeva päätös olisi pätevä, neuvoston on varmistettava, että kaikki yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdassa esitetyt vaatimukset täyttyvät.

198. Sen on siten ensin varmistettava, että asiaa koskevat tarkat tiedot tai seikat osoittavat, että päätöksen on tehnyt toimivaltainen viranomainen. [64] Neuvosto ei voi jatkaa asian käsittelyä ilman tällaista päätöstä.

199. Seuraavaksi neuvoston on vahvistettava, koskeeko riidanalainen päätös niitä henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä, joiden on määrä olla varojen jäädyttämistä koskevan määräyksen kohteena. [65]

200. Sen jälkeen neuvoston on tutkittava, koskeeko riidanalainen päätös a) terroritekoa, sen yritystä, siihen osallistumista tai sen edistämistä koskevan tutkinnan tai syytteeseenpanon aloittamista luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön perusteella tai b) tällaisista teoista tuomitsemista.

201. Tämän jälkeen neuvosto on varmistettava, onko päätös tehty julkisten todisteiden perusteella, jotka on annettu tiedoksi henkilölle, ryhmälle tai yhteisölle, jonka on määrä olla määräyksen kohteena, vai perustuuko päätös todisteisiin, jotka ovat kaikilta tai joiltakin osin luottamuksellisia.

202. Vaikka yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohta ei sisällä asiaa koskevia nimenomaisia määräyksiä, mielestäni siinä vaaditaan kuitenkin epäsuorasti, että kyseinen

64 – Käsitteen ”judicial authority” merkitystä tässä yhteydessä on tarkasteltu edellä 132 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa.

65 – Ks. edellä 124 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

kansallinen päätös on tehtävä kunnioittaen varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen kohteena olevien henkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen ihmis- ja perusoikeuksia. Vaikka neuvosto ei luonnollisestikaan voi valvoa, että kyseisiä oikeuksia on noudatettu päätöksen tehneen jäsenvaltion kansallisessa oikeusjärjestyksessä, se voi varmistaa, että kyseisiä oikeuksia on noudatettu Euroopan unionin tasolla. Koska myös neuvoston tekemän varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen on oltava tällaisten oikeuksien mukainen, jotta sitä ei kumota unionin tuomioistuimissa,[66] neuvoston on mielestäni varmistettava asia, ennen kuin se tekee päätöksen.

203. On ilmeistä, että menettely, jota neuvoston on noudatettava varojen jäädyttämistä koskevaa päätöstä tehdessään, vaihtelee kansallisella tasolla noudatetun menettelyn luonteen mukaan.

204. Mielestäni tässä yhteydessä on otettava huomioon seuraavat olennaiset seikat ja niistä johtuvat seuraukset.[67]

66 – Ainakin SEU 6 artiklan ja perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan nojalla.

67 – Koska ratkaisuehdotukseni tämä osa on vain tietoa antava, pahoittelen tässä vaiheessa sitä, jos olen jättänyt huomiotta tai käsittelemättä kaikilta osin yhden tai useamman vaihtoehdon, joka saattaa olla merkityksellinen. Olen pyrkinyt ottamaan huomioon tärkeimmät seikat ja toivon, etten ole jättänyt huomiotta mitään sellaista, mikä vaarantaa tavoitteen saavuttamisen.

– Toimivaltainen kansallinen viranomainen oli ”oikeusviranomainen”

205. Jäljempänä esitetyissä esimerkeissä oletan ensinnäkin, että kansallisen päätöksen tehnyt toimivaltainen viranomainen oli oikeusviranomainen.[68]

206. Jos tämän viranomaisen tekemä päätös on kyseisiä toimia koskeva ”tuomitseminen”, neuvoston on varmistettava, onko päätös tehty julkisten vai luottamuksellisten todisteiden perusteella tai näiden yhdistelmän perusteella.

207. Jos tuomitseminen on tehty pelkästään julkisten todisteiden perusteella, neuvoston tehtävä on suhteellisen yksinkertainen.[69] Sen ei tarvitse tutkia, onko päätös tehty luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön perusteella. Toimivaltainen viranomainen on jo tutkinut asian päätöstä tehdessään.

208. Neuvoston on tällöin tarkasteltava ainoastaan sitä, onko kyseisen henkilön, ryhmän tai yhteisön ihmis- ja perusoikeuksia kunnioitettu.[70]

68 – Jos toimivaltainen viranomainen ei ole oikeusviranomainen vaan vastaava asiassa toimivaltainen viranomainen, ks. jäljempänä 220 kohta.

69 – Edellyttäen tietenkin, että muut edellä 198 ja 199 kohdassa mainitut vaatimukset täyttyvät.

70 – Ks. edellä 202 kohta.

209. Jos varojen jäädyttämistä koskevaa päätöstä ei tehdä ensimmäistä kertaa,[71] kyseiset todisteet (jotka ovat kaikilta osin julkisia) paljastetaan kyseiselle henkilölle, ryhmälle tai yhteisölle, jotka voivat esittää niistä asianmukaisesti lausuntoja, ennen kuin neuvosto tekee päätöksensä.

210. Tilanne on monimutkaisempi, jos kansallinen päätös on tehty julkisten ja luottamuksellisten todisteiden yhdistelmän perusteella.

211. Mielestäni neuvoston on tällöin varmistettava ensinnäkin, voiko *se tehdä* varojen jäädyttämistä koskevan *päätöksensä* pelkästään julkisten todisteiden perusteella. Jos tämä on mahdollista, neuvoston olisi mielestäni jatkettava käsittelyä yksinomaan tällaisten todisteiden pohjalta ja jätettävä huomiotta luottamukselliset todisteet. Se voi toimia tällöin edellä 207–209 kohdassa esitetyllä tavalla.

212. Jos tämä ei ole mahdollista tai jos todisteet, joihin kansallinen päätös perustuu, ovat kaikilta osin luottamuksellisia, neuvoston on kysyttävä kyseiseltä jäsenvaltiolta, suostuuko se siihen, että luottamukselliset todisteet annetaan unionin yleisen tuomioistuimen saataville, jos neuvoston päätöksestä nostetaan kanne. Jos jäsenvaltio ei anna siihen suostumustaan, neuvosto ei voi jatkaa asian käsittelyä (sen enempää unionin yleisen tuomioistuimen voimassa olevan työjärjestyksen kuin tässä ratkaisuehdotuksessa ehdottamani muutetunkaan työjärjestyksen perusteella). Sen päätös kumottaisiin kanteen perusteella.

213. Jos jäsenvaltio suostuu siihen, että todisteet paljastetaan (tarvittaessa) unionin yleiselle tuomioistuimelle, neuvosto tekee luetteloon sisällyttämistä koskevan päätöksen luottamuksellisten todisteiden perusteella voimatta paljastaa todisteita asianomaiselle. Tämän seurauksena asianomaisella ei epäilemättä ole täyttä riitautusoikeutta, johon se olisi voinut muutoin tässä vaiheessa turvautua.

214. Neuvostolla ei luonnollisestikaan ole edellytyksiä arvioida, ovatko jäsenvaltion luottamuksellisesti toimittamat todisteet ”salaisia ja luottamuksellisia todisteita” koskevan oikeudellisen määritelmän mukaisia ja ovatko ne oikeutettuja saamaan tällaiselle aineistolle kuuluvan poikkeuksellisen suojan. Sen käytettävissä ei ole myöskään menettelyä tällaisten todisteiden vastaanottamiseksi.

215. Puolustautumisoikeuksia on kuitenkin kunnioitettava mahdollisimman laajasti näiden rajoitusten puitteissa. Jos todisteet ovat luottamuksellisia, olisi sovellettava seuraavia täydentäviä menettelyjä.

216. Ensinnäkin neuvoston olisi asetettava asianomaisen saataville ei-luottamuksellinen yhteenveto todisteista ja annettava siten

71 – Ks. edellä 100 kohta.

kyseiselle osapuolelle selvitys päätöksen perusteista. Mielestäni ei-luottamuksellisen yhteenvedon asettaminen saataville on ehdoton vähimmäistakuu oikeusunionissa. Ilman sitä puolustautumisoikeuksia on mahdoton turvata.

217. Toiseksi neuvoston olisi ilmoitettava asianomaisille henkilöille, ryhmille tai yhteisöille, että sekä kansallinen päätös että päätös, jonka neuvosto aikoo tehdä, perustuvat luottamuksellisiin todisteisiin, ja annettava siten kyseiselle osapuolelle mahdollisuus nostaa päätöksestä kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa, joka voi ottaa käyttöön menettelyt kyseisten todisteiden suojaamiseksi.

218. On tietenkin mahdollista, ettei kyseinen kansallinen päätös ole kyseisiin tosiseikkoihin perustuva tuomitseminen. Päätöksellä on saatettu sallia kyseisiä tekoja koskeva tutkinta tai syytteeseenpano. Mielestäni tässä yhteydessä pätevät samat vaihtoehdot ja kysymykset kuin on kuvattu edellä 206–217 kohdassa, mutta niiden lisäksi on tarkasteltava yhtä tärkeää seikkaa.

219. Neuvoston on itse tutkittava kansallisen päätöksen tueksi esitettyjä todisteita varmistaakseen, että kyseiset todisteet täyttävät yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan ”luotettavia ja uskottavia todisteita tai näyttöä” koskevan vaatimuksen. Jos neuvosto katsoo, ettei vaatimus täyty, se ei voi tehdä kyseisen henkilön, ryhmän tai yhteisön luetteloon sisällyttämistä koskevaa päätöstä.

– Toimivaltainen kansallinen viranomainen oli ”vastaava asiassa toimivaltainen viranomainen”

220. On vielä selvitettävä, mitä menettelyä on noudatettava, jos toimivaltainen viranomainen ei ole oikeusviranomainen vaan ”vastaava asiassa toimivaltainen viranomainen”. Tällaisen viranomaisen päätös saattaa tietenkin olla kyseisiin tekoihin perustuva tuomitseminen, tai se saattaa olla ainoastaan tutkinnan perusteella tehty päätös (on selvää, että jos päätöksentekijä on täytäntöönpanoviranomainen, päätös ei voi koskea syytteeseenpanoa).

221. Mielestäni tässä yhteydessä pätevät samat vaihtoehdot ja samat kysymykset kuin tapauksissa, joissa toimivaltainen kansallinen viranomainen on oikeusviranomainen. Huomautan vain, että kun oikeusviranomaiset eivät osallistu kansallisen tason päätöksentekomenettelyyn, neuvoston tehtävänä on tutkia perusteellisemmin kansallista päätöstä varmistaakseen, että yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan vaatimukset on täytetty.

Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys

222. Seuraavaksi oletetaan, että varojen jäädyttämistä koskevasta neuvoston päätöksestä nostetaan kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa, ja tarkastellaan, mitä muutoksia kyseisen tuomioistuimen työjärjestykseen on mahdollisesti tehtävä, jotta edellä kuvailemani seikat voidaan ottaa huomioon. Määritän ensin muutosehdotusteni soveltamisalan. Sen jälkeen tarkastelen kyseisiä muutoksia seuraavista näkökohdista:

– luottamuksellisten todisteiden käyttö

– tarve kunnioittaa Euroopan unionissa taattuja ihmisoikeuksia (ja etenkin puolustautumisoikeuksia).

Lopuksi tarkastelen, minkä luonteista ja miten perusteellista valvontaa unionin tuomioistuinten olisi harjoitettava.

– Soveltamisala

223. Luottamuksellisia ja salaisia todisteita koskevat kysymykset eivät liity ainoastaan terrorismiin sekaantumista tai osallistumista koskeviin väitteisiin. Ne voivat olla merkityksellisiä myös esimerkiksi julkisia hankintoja koskevissa asioissa (joissa tiedetään hyvin, että hylätty tarjouksentekijä voi riitauttaa sopimuksen tekemisen ainoastaan saadakseen tietoja, jotka eivät muutoin olisi saatavilla (fishing)) [72] ja kilpailulainsäädännön alalla.

224. Tarkastellut kysymykset ovat kuitenkin erityisen ajankohtaisia terrorismin alalla.

225. Tämä johtuu siitä, että puolustautumisoikeuksia ja kansallisen turvallisuuden tehokasta suojelua koskevat kilpailevat edut voivat muodostaa erityisten vaikean ristiriidan.

226. Keskityn siten jäljempänä sellaisia luottamuksellisia todisteita koskeviin kysymyksiin, jotka liittyvät terrorismia ja terroritekoihin sekaantumista koskeviin väitteisiin.

227. Tapauksissa, joissa todisteita ei paljasteta luottamuksellisuusperiaatteen vuoksi, on tärkeää pitää mielessä, että samalla voidaan heikentää puolustautumisoikeuksia. Kaikenlaiset rajoitukset, joita sovelletaan itseään puolustavan osapuolen

72 – Ks. esim. edellä alaviitteessä 54 mainittu asia Varec.

saatavilla oleviin todisteisiin, vaarantavat kyseisen osapuolen oikeudet ja heikentävät sen puolustautumisoikeuksia.

– Luottamuksellisten todisteiden käyttö

230. Mahdollisesti hyväksyttäviä luottamuksellisia todisteita koskevia uusia sääntöjä olisi sovellettava ainoastaan siinä määrin kuin on ehdottoman välttämätöntä.

228. Tämä koskee kuitenkin myös kansallisen turvallisuuden tehokasta suojelua. Henkilöt, jotka vastaavat terroritekojen seurannasta ja syytteeseenpanosta, ja etenkin kentällä toimivat henkilöt ovat vaarassa joutua kidutetuksi tai tapetuksi, jos heidän toimiinsa tai henkilöllisyyteensä viittaavia tietoja paljastetaan.[73] Siksi jäsenvaltiot haluavat yleensä perustellusti rajoittaa tehokkaasti sellaisten tietojen tiedoksi antamista, joiden perusteella voidaan (suoraan, epäsuorasti tai vahingossa) tunnistaa tietyt lähteet tai paljastaa tietyt valvontatekniikat.

231. Edellisessä kohdassa esitetystä periaatteesta seuraa, että jos varojen jäädyttämistä koskevan määräyksen tueksi esitetyt todisteet ovat sekä julkisia että luottamuksellisia, unionin yleisen tuomioistuimen olisi aina pyrittävä tutkimaan ensin, voidaanko asia ratkaista yksistään julkisten todisteiden perusteella eli luottamuksellisiin todisteisiin turvautumatta. Jos se on mahdollista, luottamukselliset todisteet olisi yksinkertaisesti jätettävä huomiotta.

229. Siksi on ehdottoman tärkeää, että todisteiden toimittamista unionin yleiselle tuomioistuimelle koskeviin sääntöihin mahdollisesti tehtävissä muutoksissa otetaan kaikilta osin ja asianmukaisesti huomioon tällaiset ristiriidassa olevat edut.

232. On välttämätöntä pitää mielessä, että salaiset todisteet voivat olla peräisin epäluotettavista lähteistä. Todisteet voivat yksinkertaisesti olla virheellisiä, vaikka kenttätoimija olisi toiminut hyvässä uskossa ja ottanut merkittävän riskin antaessaan todisteet. Jäsenvaltiot ja niiden turvallisuuspalvelut saattavat luokitella tietoja tarpeettoman tiukasti, ja tiedot, joiden pitäisi tosiasiassa olla julkisia, voidaan luokitella salaisiksi. Vastaavasti tuomioistuimet saattavat pitää tietoja tosina ilman asianmukaista valvontaa tai tutkintaa. Tässä yhteydessä on tärkeää, että jos kyseiset todisteet ovat epäilyttäviä tai moniselitteisiä,

73 – On myös mahdollista, että kyseiset todisteet on saatu toiselta valtiolta terrorismin torjumiseksi tehtävää yhteistyötä koskevien kansainvälisten sopimusten nojalla. Ks. tältä osin yhteisen kannan 2001/931 4 artikla, jossa määrätään, että jäsenvaltioiden on annettava toisilleen mahdollisimman laajaa tukea terroritekojen estämiseksi ja torjumiseksi. Turvallisuuspalvelut voivat ymmärrettävästi olla haluttomia tällaiseen tietojenvaihtoon, jos niillä on perusteltu syy olettaa, ettei vastaanottaja säilytä tietoja turvallisesti.

epäilys tai moniselitteisyys tulkitaan sen osapuolen eduksi, jolla ei ole ollut mahdollisuutta esittää todisteista huomautuksia tai kyseenalaistaa niitä mahdollisimman laajasti.

233. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi alun perin, että varojen jäädyttämistä koskevilla toimilla, joiden kohteena ovat PMOI:n kaltaiset osapuolet, on korkeintaan lyhytaikainen vaikutus. [74] Julkisasiamies Poiares Maduro on tarkastellut tätä kysymystä asiaa Kadi I koskevassa ratkaisuehdotuksessaan [75] ja todennut, että määräyksillä ”varat jäädytettiin määräämättömäksi ajaksi”. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi äskettäisessä asiassa Kadi II, [76] että varojen jäädyttämistä koskevat toimenpiteet ovat ”erityisen ankaria”, ja huomautti, että Kadin varat olivat olleet jäädytettyinä alkuperäisen määräyksen nojalla lähes kymmenen vuoden ajan. Se totesi, että voidaan kysyä, onko nyt kyseenalaistettava tuomioistuimen alkuperäinen arviointi, jonka mukaan tällaiset toimenpiteet ovat lyhytkestoisia ja/tai väliaikaisia. [77]

234. Olen samaa mieltä. Tällaisilla määräyksillä on todennäköisesti vakavia ja lamauttavia vaikutuksia sellaisten osapuolten toiminnalle, joiden varat on jäädytetty. Se on itse asiassa niiden tarkoituskin.

235. Asiat, joissa on kyse terrorismiin osallistumista koskevista väitteistä, herättävät usein voimakkaita tunteita. Terroristit vaikuttavat rikkovan häikäilemättä sivistyneen yhteiskunnan perussääntöjä. Saattaa olla vaikeaa välttää sellaista – myös alitajunnassa omaksuttua – yleistä asennetta, että meidän olisi puolestamme höllennettävä oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaa yleistä sitoumustamme, kun kyse on tällaisista syytöksistä. Tätä perustellaan sillä, että terrorismiin osallistumisesta syytetyt eivät ansaitse yhtä tehokasta oikeussuojaa kuin ”tavallisemmista” rikoksista syytetyt.

236. On vältettävä houkutusta langeta tähän ansaan. Nimenomaan yhteiskunnan reunalla elävät, ulkopuoliset ja hylkiöt tarvitsevat oikeusjärjestelmän tuomaa turvaa, ja heillä on siihen suurin tarve. [78] Usein esitetty sanonta ”toisen terroristi on toisen vapaustaistelija” osoittaa, miten helppoa objektiivinen arviointi on värittää subjektiivisella reaktiolla. Oikeusvaltioperiaatetta noudattavalle sivistyneelle yhteiskunnalle on kuitenkin ominaista, ettei yleisistä suojatoimista ja takeista luovuta, vaikka yhteiskunnan vastustajat eivät toimikaan samojen sääntöjen mukaisesti.

74 – Unionin yleinen tuomioistuin on todennut esim. asiassa OMPI annetun tuomion 133 kohdassa, että kyse on väliaikaisesta rajoittavasta turvaamistoimenpiteestä.

75 – Mainittu edellä alaviitteessä 24, ratkaisuehdotuksen 47 kohta.

76 – Asia T-85/09, Yassin Abdullah Kadi v. komissio, tuomio 30.9.2010 (Kok., s. II-5177).

77 – Ks. tuomion 149 ja 150 kohta.

78 – Subjektiivisen näkemyksen vaikutusta siihen, miten oikeudelliset säännöt on muotoiltu, on tarkasteltu myös 22.5.2008 esittämässäni ratkaisuehdotuksessa asiassa C-427/06, Bartsch, tuomio 23.9.2008 (Kok., s. I-7245, ratkaisuehdotuksen 44–46 kohta).

237. Varojen jäädyttämistä koskevat määräykset eivät sinällään edellytä Euroopan ihmisoikeussopimuksesta poikkeamista. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että ihmisoikeussopimuksen 15 artiklan mukaiset määräykset, jotka koskevat sopimusvelvoitteista poikkeamista hätätilan aikana, *eivät* kuulu sopimusvaltioiden ”rajoittamattomaan harkintavaltaan” [79] ja niitä on sovellettava ”siinä laajuudessa kuin tilanne välttämättä vaatii”. [80] En näe mitään syytä sille, miksi yleisiä todistussääntöjä koskeviin, turvallisuussyihin perustuviin poikkeuksiin olisi sovellettava väljempiä vaatimuksia.

238. Siksi olisi pyrittävä vastustamaan kiusausta luopua perusoikeuksia koskevista takeista. On petollista väittää, että kansainvälisen terrorismin torjuntaa koskevat vaatimukset saattavat sinällään oikeuttaa näiden takeiden lieventämisen. [81]

239. Mielestäni tästä seuraa, että tässä ratkaisuehdotuksessa ehdottamiani luottamuksellisten todisteiden käyttöä koskevia muutettuja sääntöjä sovellettaisiin todellisuudessa hyvin harvassa tapauksessa. Tällaiset muutokset vaikuttavat silti hyvin tarpeellisilta.

– Tarve kunnioittaa Euroopan unionin takaamia ihmisoikeuksia

240. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on unionin säädösten laillisuuden edellytys, eikä unionissa voida hyväksyä toimia, jotka ovat ristiriidassa ihmisoikeuksien kunnioittamisen kanssa. [82]

241. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (jäljempänä ihmisoikeustuomioistuin) on tarkastellut luottamuksellisia todisteita koskevaa kysymystä useissa asioissa, jotka liittyvät sopimusvaltioita vastaan nostettuihin kanteisiin.

242. Oikeuskäytännöstä ilmenee, että oikeus paljastaa todisteita osana puolustautumisoikeuksia ei ole luonteeltaan ehdoton.

79 – A. ym. v. Yhdistynyt kuningaskunta, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 19.2.2009, nro 3455/05, 173 kohta.

80 – 15 artiklan 1 kohta. Ks. myös Aksoy ym. v. Turkki, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 18.11.2008, nro 14037/04, 14052/04, 14072/04, 14077/04, 14092/04, 14098/04, 14100/04, 14103/04, 14112/04, 14115/04, 14120/04, 14122/04 ja 14129/04 (68 kohta).

81 – Ks. tältä osin 10.4.2008 esittämäni ratkaisuehdotus asiassa C-345/06, Heinrich, tuomio 10.3.2009 (Kok., s. I-1659, ratkaisuehdotuksen 100 kohta).

82 – Ks. mm. edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Kadi I, tuomion 284 kohta.

Asiasta päätettiin jo vuonna 1996 asiassa Doorson.[83] Ihmisoikeustuomioistuin totesi asiassa Jasper antamassaan tuomiossa,[84] että ”rikosoikeudenkäynneissä saattaa olla kilpailevia etuja, kuten kansallinen turvallisuus tai tarve suojella todistajia kostotoimien uhalta tai säilyttää poliisiviranomaisten salaiset rikostutkintamenetelmät, joita on arvioitava syytetyn oikeuksia vasten – –. Joissakin tapauksissa voi olla tarpeen olla antamatta tiettyjä todisteita puolustukselle toisen henkilön perusoikeuksien suojaamiseksi tai tärke-än yleisen edun turvaamiseksi”.[85] Ihmisoikeustuomioistuin totesi lisäksi kuvaavasti, että ”[Euroopan ihmisoikeussopimuksen] 6 artiklan 1 kohdassa sallitaan puolustautumisoikeuksia rajoittavat toimenpiteet ainoastaan silloin, kun ne ovat ehdottoman välttämättömiä – –. Sen varmistamiseksi, että syytetty saa oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin, hänelle hänen oikeuksiensa rajoittamisesta aiheutuvia vaikeuksia on tasapainotettava riittävästi lainkäyttöviranomaisten noudattamilla menettelyillä”.[86]

243. Asiassa Dowsett ihmisoikeustuomioistuinta pyydettiin ratkaisemaan tilanne, joka oli syntynyt, kun sopimusvaltio oli vaatinut tiettyjen todisteiden suojaa julkisen edun nimissä ja kun nämä tiedot oli näin ollen jätetty paljastamatta puolustukselle. Kyseisiä todisteita ei ollut paljastettu myöskään kansalliselle tuomioistuimelle. Ihmisoikeustuomioistuin totesi, ettei kantaja ollut saanut oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, ja viittasi uudelleen siihen, että ”on tärkeää, että puolustukselle merkityksellinen aineisto annetaan tietojen paljastamisesta päättävän tuomioistuimen saataville sellaisena ajankohtana, jolloin sillä voidaan suojella kaikkein tehokkaimmin puolustautumisoikeuksia”.[87]

244. Ihmisoikeustuomioistuimen äskettäin käsittelemässä asiassa A. ym. v. Yhdistynyt kuningaskunta[88] oli kyse siitä, onko Yhdistyneen kuningaskunnan niin kutsuttu ”special advocates” -järjestelmä ihmisoikeussopimuksen mukainen. Järjestelmää sovelletaan tietyissä tapauksissa, joissa käytetään salaisia todisteita, mukaan luettuina tapaukset, joissa kyse on terrorismiin osallistumista koskevista

83 – Asia Doorson v. Alankomaat, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio, Recueil des arrêts et décisions 1996-II, 70 §.

84 – Asia Jasper v. Yhdistynyt kuningaskunta, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio (suuri jaosto), nro 27052/95.

85 – Tuomion 52 kohta. Kyseisen asian merkityksellisestä osasta päätettiin rikossyytteestä päättämistä koskevan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan määräyksen nojalla, mutta ei ole mitään syytä rajoittaa periaatteen soveltamista kyseiselle alalle. Ks. myös asia Rowe ja Davis v. Yhdistynyt kuningaskunta, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 16.2.2000 (nro 28901/95), Recueil des arrêts et décisions 2000-II, 61 kohta; asia Fitt v. Yhdistynyt kuningaskunta, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 16.2.2000 (nro 29777/96), Recueil des arrêts et décisions 2000-II, 45 kohta ja asia V. v. Suomi, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 24.4.2007 (nro 40412/98), 75 kohta.

86 – Edellä alaviitteessä 84 mainittu asia Jasper v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomion 52 kohta.

87 – Dowsett v. Yhdistynyt kuningaskunta, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio (2 jaosto), Recueil des arrêts et décisions 2003-VII, nro 39482/98, 50 kohta.

88 – Mainittu edellä alaviitteessä 79.

väitteistä.[89] Ihmisoikeustuomioistuin katsoi, että oletettu tarve suojella Yhdistyneen kuningaskunnan väestöä terroristihyökkäyksiltä tuki sitä näkemystä, että al-Qaidaa ja sen liittolaisia koskevien tietolähteiden säilyttäminen salaisina oli ”tärkeän julkisen edun mukaista”.[90] Sen mielestä kyseinen järjestelmä ei sinällään ollut sääntöjen vastainen.[91] Se katsoi, että Euroopan ihmisoikeussopimuksen vaatimusten täyttyminen edellyttää, että jokaista muutoksenhakijaa koskevista väitteistä ja todisteista toimitetaan mahdollisimman paljon tietoa vaarantamatta kansallista turvallisuutta tai muiden osapuolten turvallisuutta, että asianomaiselle osapuolelle ”annetaan riittävästi tietoa sitä vastaan esitetyistä väitteistä, jotta se voi antaa tehokkaat ohjeet special advocate -asianajajalle”, ja että ”vastaajalle hänen oikeuksiensa rajoittamisesta aiheutuvia vaikeuksia on tasapainotettava riittävästi lainkäyttöviranomaisten noudattamilla menettelyillä”.[92]

89 – Special advocates -järjestelmä on monimutkainen järjestelmä, jossa on olennaisilta osin kyse sellaisen erityisasianajajan nimittämisestä, joka edustaa valtion vastapuolena olevan osapuolen etuja tilanteissa, joissa todisteita, joita valtio aikoo käyttää kyseistä osapuolta vastaan, ei aseteta osittain tai lainkaan saataville kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä. Erityisasianajajan on läpäistävä turvallisuustarkastus, jonka perusteella hänellä on oikeus tutkia luottamukselliset todisteet. Hän voi keskustella asiakkaansa kanssa, ennen kuin luottamuksellinen aineisto asetetaan hänen saatavilleen, mutta ei sen jälkeen. Asiakkaalla on oikeus olla läsnä menettelyn kaikissa vaiheissa, jolloin eiluottamuksellisia todisteita käsitellään, mutta hän ei voi olla läsnä, kun tuomioistuin tarkastelee luottamuksellista aineistoa. Järjestelmä otettiin käyttöön, kun Special Immigration Appeals Tribunal (maahanmuuttoasioita käsittelevä erityistuomioistuin, SIAC) perustettiin ihmisoikeustuomioistuimen todettua asiassa Chahal v. Yhdistynyt kuningaskunta (Recueil des arrêts et décisions 1996-V, 131 §), että Yhdistynyt kuningaskunta on rikkonut ihmisoikeussopimuksen 5 artiklan 4 kohtaa, sillä kansalliselta tuomioistuimelta oli evätty todisteita turvallisuussyistä. Vaikka järjestelmää on mukautettu sen käyttöönoton jälkeen puutteiden korjaamiseksi, sen toimintaa on arvosteltu edelleen. Ks. esim. Report of the House of Lords and House of Commons Joint Committee on Human Rights, Counter-Terrorism Policy and Human Rights (Sixteenth Report): *Annual Renewal of Control Orders Legislation 2010*, s. 36. Raportissa todetaan muun muassa, että erityisasianajajien saatavilla ei ole käytännössä todisteita tai asiantuntemusta, joiden avulla he voisivat kyseenalaistaa turvallisuuspalvelun tekemät arvioinnit, että heidän käytettävissään ei ole keinoja kiistää Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen arviointia siitä, että tietojen paljastamisella vahingoitettaisiin julkista etua, minkä seurauksena hallituksen arviointeja siitä, mitä voidaan ja mitä ei voida paljastaa, on käytännössä mahdotonta riitauttaa, ja arvioinnit vahvistetaan lähes aina tuomioistuimessa, sekä yleisesti, että estämällä erityisasianajajia hoitamasta heille osoitettua tehtävää nykyinen järjestelmä ”aiheuttaa vakavien oikeudellisten virheiden vaaran”. Haluan kuitenkin korostaa, että nämä huomautukset koskevat ensisijaisesti järjestelmän toimivuutta eivätkä niinkään sen perusrakennetta, jolla pyritään korjaamaan puolustautumisoikeuksiin liittyviä järjettömiä ja räikeitä virheitä, kuten asiassa Dutschke v. Secretary of State for the Home Department (Immigration Appeals Tribunalin käsiteltäväksi saatettu valitus nro TH 381/70), josta tuli tunnettu esimerkki asianajajien keskuudessa Yhdistyneessä kuningaskunnassa noin 30 vuotta sitten. Ks. vastaavasti Hepple, B. A., ”Aliens and Administrative Justice: the Dutschke Case”, *Modern Law Review*, nide 34 (syyskuu 1971), s. 501–519.

90 – Tuomion 216 kohta.

245. Mielestäni tämä on ehdoton vähimmäisvaatimus.

– Unionin tuomioistuinten toteuttaman valvonnan luonne ja perusteellisuus

246. On välttämätöntä, että tuomioistuimet valvovat asianmukaisesti varojen jäädyttämistä koskevan Euroopan unionin toimenpiteen

91 – Se katsoi, että erityisasianajajilla voisi ”olla tärkeä tasapainottava tehtävä tutkimalla todisteita ja esittämällä väitteitä pidätetyn puolesta suljetuissa käsittelyissä, kun kaikkia tietoja ei paljasteta eikä kattavaa, avointa ja kontradiktorista käsittelyä järjestetä” (tuomion 218 ja 220 kohta).

92 – Edellä alaviitteessä 79 mainittu asia A. ym. v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomion 205 ja 220 kohta.

aineellista laillisuutta, jotta voidaan varmistaa oikea tasapaino kansainvälisen terrorismin torjuntaa koskevien vaatimusten ja perusvapauksien ja -oikeuksien suojan välille. [93]

247. Vaikka käsitteet ”terroriteko” ja ”terroritekoihin sekaantuneet henkilöt, ryhmät ja yhteisöt” on määritelty yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa, käsitteillä ei ole yhdenmukaistettua määritelmää koko Euroopan unionissa. Jäsenvaltiot voivat siten hyväksyä omat määritelmänsä. Niissä voi olla hyvinkin suuria eroja. Tästä seuraa lisäksi, että jos toimivaltaisen viranomaisen päätös riitautetaan kansallisella tasolla, kyseisen jäsenvaltion tuomioistuinten on otettava huomioon kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut määritelmät. [94]

248. Vastaavasti jäsenvaltioissa tehtävässä valvonnassa kansallisten tuomioistuinten on sovellettava kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevia perusoikeuksien suojelua koskevia sääntöjä. Kyseiset säännöt eivät välttämättä ole samat kuin Euroopan unionissa sovellettavat säännöt.

249. Perussopimus on itsenäinen säännöstö, jota on kutsuttu itsenäiseksi oikeusjärjestykseksi. [95] On totta, että tätä oikeusjärjestystä tulkitessaan unionin tuomioistuin on tukeutunut ”jäsenvaltioiden yhteiseen valtiosääntöperinteeseen” määrittäkseen ne perusoikeudet, jotka ovat olennainen osa Euroopan unionin yleisiä oikeusperiaatteita. [96] Lisäksi on totta, että jokainen jäsenvaltio on ihmisoikeussopimuksen allekirjoittajavaltio, ja siksi jäsenvaltioiden on noudatettava sen sääntöjä. Mielestäni on kuitenkin yksinkertaisesti virheellistä päätellä, että perusoikeuksien suojelua koskevat kansalliset järjestelmät ja Euroopan unionin järjestelmät *ovat siten yksi*

93 – Ks. asia C-550/09, E ja F, tuomio 29.6.2010 (Kok., s. I-6213, 57 kohta) ja edellä alaviitteessä 76 mainittu asia Kadi II, tuomion 137 kohta.

94 – Perusteellinen analyysi merkityksellisistä asioista esitetään E. Spaventan huomautuksissa asiassa PMOI I annetusta tuomiosta ja valituksenalaisesta tuomiosta (2009) 46 CML Rev., s. 1239.

95 – Ks. edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Kadi I, tuomion 316 kohta.

96 – Ks. mm. asia 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, tuomio 17.12.1970 (Kok., s.1125, Kok. Ep. I, s. 501, 4 kohta); edellä alaviitteessä 11 mainittu uudempi asia, parlamentti v. neuvosto, tuomion 35 kohta ja asia C-409/06, Winner Wetten, tuomio 8.9.2010 (Kok., s. I-8015, 58 kohta). Ks. myös Tridimas, T., ”Judicial Review and the Community judicature: towards a new European constitutionalism?”, teoksessa *Principles of proper conduct for supranational, state and private actors in the European Union*: *towards a ius commune*: *essays in honour of Walter van Gerven*, Intersentia, 2001, s. 71, jossa hän kuvailee tuomioistuimen lähestymistapaa ”common law -menetelmän innoittamaksi perustuslailliseksi doktriiniksi”.

ja sama asia. [97] En voi yhtyä tältä osin unionin yleisen tuomioistuimen asiassa Kadi II antamassaan tuomiossa esittämään toteamukseen siitä, että ”juuri nämä puolustamisoikeuksista kansallisella tasolla annettavat takeet, joita valvotaan tehokkaasti tuomioistuimissa, vapauttavat yhteisön toimielimet velvollisuudesta määrätä samasta aiheesta uusia takeita yhteisön tasolla”. [98]

250. Toisin kuin jäsenvaltioiden viranomaisia ja kansallisia tuomioistuimia neuvostoa sitovat Euroopan unionin perusoikeuksien suojelua koskevat säännöt, ja yksinomaan nämä säännöt. [99]

251. Edellä esitetystä seuraa, että kansallinen päätös on välttämätön muttei kuitenkaan yksinään riittävä edellytys neuvoston tekemän varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen laillisuudelle. Kyseisen henkilön, ryhmän tai yhteisön on myös oltava sekaantunut terroritekoihin yhteisen kannan 2001/931 1 artiklassa eikä ainoastaan kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla. Tältä osin neuvostolla ei ole harkintavaltaa. Henkilön, ryhmän tai yhteisön sisällyttämiseksi luetteloon joko on tai ei ole riittävästi tietoa. Kyse on tosiseikasta, jota on arvioitava asianmukaisia oikeudellisia vaatimuksia vasten.

252. Neuvoston on tehtävä päätöksensä näissä rajoissa. On todennäköistä, että unionin tuomioistuinten on käytettävä tässä yhteydessä valvontavaltuuksiaan.

253. Edellä esitetyn perusteella vaikuttaa mielestäni täysin epäasianmukaiselta, että valvontavaltuuksia rajoitettaisiin ”kevyellä

97 – Ks. Spaventa, E., ”Counter-terrorism and fundamental rights: judicial challenges and legislative changes after the rulings in Kadi and PMOI”, (tulevassa) teoksessa *The EU and Global Emergencies*, Antoniadis, A., Schütze, R. ja Spaventa, E. (toim.), Hart Publishing, 2011, jossa hän kuvailee näkemystä, jonka mukaan luetteloon sisällyttämistä koskevista riitautuksista päättäminen on ennen kaikkea kansallisten viranomaisten ja/tai tuomioistuinten tehtävä, ”Pontius Pilatus -lähestymistavaksi” ja toteaa, että kyseinen lähestymistapa on ”hyvin epätyydyttävä, sillä ainoastaan yhteisön tuomioistuimet voivat arvioida unionin säädösten laillisuutta, ja että luetteloon voidaan sisällyttää ainoastaan 'terroritekoihin' sekaantuneet yhteisen kannan 2001/931 määritelmän mukaisesti. Ei ole mitään syytä sille, miksi tuomioistuimen olisi sanouduttava irti tulkintavelvollisuudestaan ja oikeudellisesta velvollisuudestaan valvoa, ovatko todisteet riittävät henkilön tai ryhmän sisällyttämiseksi luetteloon”. Ks. myös ”Report of the European Union Agency for Fundamental Rights”, *National Human Rights Legislation, Strengthening the fundamental rights architecture in the EU I*, 2010, jossa korostetaan, että ”EU:n jäsenvaltiot ovat omaksuneet melko hajanaisen lähestymistavan ihmisoikeuksia koskevien takeiden seurannassa” (s. 5).

98 – Mainittu edellä alaviitteessä 77, tuomion 186 kohta.

99 – Ks. esim. peruskirjan 51 artiklan 1 kohta. Velvollisuutta varmistaa, että Euroopan unionissa noudatetaan perusoikeuksia, on tarkasteltu myös edellä alaviitteessä 96 mainitussa asiassa 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, tuomion 4 kohta, ja kansallisen lainsäädännön ja Euroopan unionin lainsäädännön välistä eroa on tarkasteltu asiassa C-299/95, Kremzow, tuomio 29.5.1997 (Kok., s. I-2629, 15 kohta). Ks. yleisesti edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Kadi I, tuomion 285 kohta.

kädellä” tehtyyn tarkasteluun. Tässä yhteydessä voin vain lainata julkisasiamies Poiares Maduron asiassa Kadi I esittämää ratkaisuehdotusta, [100] jossa hän totesi, että ”väite, jonka mukaan nyt esillä oleva asia koskee poliittista kysymystä, jonka osalta vähäisinkin tuomioistuimen väliintulo olisi epäasianmukaista, on nähdäkseni kestämätön. Väitteellä, jonka mukaan toimenpide on tarpeen kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, ei voida vaientaa yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita eikä riistää yksilöiltä heidän perusoikeuksiaan. Tämä ei vähennä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisen merkitystä, vaan se ainoastaan tarkoittaa, että tuomioistuinten velvollisuutena on edelleen tutkia sellaisten toimenpiteiden laillisuus, jotka saattavat olla ristiriidassa muiden etujen kanssa, jotka ovat myös erittäin tärkeitä ja joiden suojaaminen on uskottu tuomioistuimille. – – Poikkeukselliset olosuhteet voivat luonnollisesti oikeuttaa yksilönvapauden rajoitukset, joita ei voitaisi hyväksyä normaalioloissa. Tällä perusteella ei kuitenkaan pitäisi olla ’tapauksia, joissa vapaus olisi hetkeksi verhottava, kuten oli tapana peittää jumalten patsaat’. – – Se ei myöskään tarkoita – – että näissä tapauksissa tuomioistuinvalvonnan pitäisi olla ainoastaan ’erittäin marginaalista’. Päinvastoin, kun yleiseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä pidetään poikkeuksellisen suurina, on erityisen suuret paineet toteuttaa toimenpiteitä, joissa jätetään huomiotta yksilön oikeudet, erityisesti sellaisten yksilöiden osalta, joilla on vain vähäisiä tai ei ole lainkaan mahdollisuuksia osallistua poliittiseen prosessiin. Näissä tapauksissa tuomioistuinten olisi täten täytettävä oikeusvaltioperiaatteen ylläpitämistä koskeva tehtävänsä entistäkin valppaammin. Siten samat olosuhteet, jotka voivat oikeuttaa perusoikeuksien poikkeukselliset rajoitukset, edellyttävät myös, että tuomioistuimet selvittävät huolellisesti, ylittävätkö nämä toimenpiteet sen, mikä on tarpeen”. [101]

254. Olen samaa mieltä. Kyseisten periaatteiden soveltaminen nyt tarkasteltavassa asiayhteydessä merkitsee sitä, että unionin tuomioistuimen on todennettava, onko tietyn henkilön, ryhmän tai yhteisön terroritekoihin sekaantumista koskeva väite perusteltu, ja varmistettava, että hyväksytyillä toimenpiteillä luodaan oikea tasapaino terrorismin torjuntaa koskevien vaatimusten ja sen välille, missä määrin näillä toimenpiteillä heikennetään perusvapauksien ja -oikeuksien suojaa.

255. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että unionin yleisen tuomioistuimen on välttämättä valvottava perusteellisesti jokaisen sen käsittelemän asian jokaista näkökulmaa. Esimerkiksi jos on ilmeistä, että kaikki kansallisella tasolla ja neuvostossa toteutetut

100 – Mainittu edellä alaviitteessä 24. Vaikka asia Kadi I koski Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1333 (2000) mukaisia varojen jäädyttämistä koskevia ”tavanomaisia” määräyksiä, en näe mitään syytä sille, miksei samoja periaatteita voitaisi soveltaa päätöslauselman 1373 (2001) mukaisiin ”itsenäisiin” määräyksiin.

101 – Ratkaisuehdotuksen 34 ja 35 kohta.

menettelyt ovat olleet kaikilta osin Euroopan unionin ihmisoikeuksia koskevien takeiden mukaisia, tuomioistuimen valvonnan ei tarvitse olla yhtä perusteellinen. Olennaista on kuitenkin se, että tehokasta oikeussuojaa koskevaa periaatetta noudatetaan kaikilta osin. [102]

sama tehtävä kuin ihmisoikeustuomioistuimelle on annettu Euroopan ihmisoikeussopimuksessa. Unionin tuomioistuinten tehtävä on siten tehdä lopullinen ratkaisu ja varmistaa, että unionissa kunnioitetaan perusoikeuksia.

Loppuhuomautus

257. Korostan, että edellä 223–256 kohdassa esittämässäni arviossa on pohdittu tilannetta tulevaisuuden näkökulmasta. Katson, että kolmas valitusperuste olisi hylättävä 182 kohdassa esitettyjen syiden vuoksi.

256. Mielestäni varojen jäädyttämistä koskevista määräyksistä tehtyjen riitautusten käsittelyssä unionin tuomioistuimissa ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen menettelyissä on nähtävissä tiettyjä yhtymäkohtia. Ihmisoikeustuomioistuin noudattaa toissijaisuusperiaatetta. Toisin sanoen sopimusvaltioiden odotetaan noudattavan Euroopan ihmisoikeussopimusta. Sopimusvaltioiden kansalliset tuomioistuimet ovat keskeisessä asemassa sen varmistamisessa, että Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattuja oikeuksia noudatetaan käytännössä. Ihmisoikeustuomioistuin tarkastelee asiaa vain, jos näitä oikeuksia väitetään rikotun ja jos kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty. Unionin tuomioistuinten on täytettävä edellä tarkastelluissa tilanteissa

Oikeudenkäyntikulut

258. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklassa määrätään, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Mielestäni esillä olevassa asiassa valitus on hylättävä. PMOI on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Ranskan tasavalta on siten velvoitettava korvaamaan PMOI:n oikeudenkäyntikulut.

102 – Ks. vastaavasti edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Kadi I, tuomion 335 kohta.

Ratkaisuehdotus

259. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa Ranskan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Liite

Lyhyt ajanmukainen luettelo

Päivämäärä	Tapahtumat
8.10.1997	Yhdysvaltain ulkoministeri luokitteli PMOI:n ”ulkomaalaiseksi terroristijärjestöksi”.
28.3.2001	Yhdistyneen kuningaskunnan Home Secretaryn määräys, jonka nojalla PMOI luokiteltiin kielletyksi terroristijärjestöksi kyseisessä jäsenvaltiossa.
Huhtikuu 2001	Ranskan tasavallan oikeusviranomaiset aloittivat esitutkinnan PMOI:n väitettyjen jäsenten toimista.
28.9.2001	Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto hyväksyi päätöslauselman 1373 (2001).
27.12.2001	Neuvosto hyväksyi yhteisen kannan 2001/931 ja asetuksen N:o 2580/2001. PMOI:n nimeä ei ollut sisällytetty niiden liitteissä esitettyihin luetteloihin.

2.5.2002	Neuvosto hyväksyi yhteisen kannan 2002/340 ja teki päätöksen 2002/334. PMOI:n nimi oli sisällytetty niiden liitteissä esitettyyn luetteloon.
26.7.2002	PMOI nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen asiassa T-228/02.
17.6.2003	Ranskan poliisiviranomaiset suorittivat etsinnän PMOI:n toimitiloissa Auvers-sur-Oisessa.
12.12.2006	Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi osittain PMOI:n kanteen asiassa T-228/02 ja kumosi päätöksen 2005/930 PMOI:ta koskevilta osin. Muilta osin kanne hylättiin.
19.3.2007	Pariisin terrorismin torjuntaan erikoistunut syyttäjäviranomainen toteutti täydentäviä syytetoimia, jotka koskivat PMOI:n väitettyjä jäseniä (ks. myös 13.11.2007).
28.6.2007	Neuvosto teki päätöksen 2007/445 unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-228/02 antaman tuomion perusteella. PMOI:n nimi säilytettiin kyseisen päätöksen liitteessä esitetyssä luettelossa.
16.7.2007	PMOI nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen asiassa T-256/07. Kanne koski ennen POAC:n päätöstä ja sen jälkeen tehtyjä neuvoston päätöksiä.
13.11.2007	Kuten 19.3.2007.
30.11.2007	POAC teki päätöksen, jolla hyväksyttiin valitus Home Secretaryn tekemästä päätöksestä, jolla kieltäydyttiin poistamasta PMOI:ta kiellettyjen terroristijärjestöjen luettelosta.

20.12.2007	Neuvosto teki päätöksen 2007/868.
7.5.2008	Court of Appeal (England and Wales) hylkäsi Home Secretaryn pyynnön valittaa POAC:n päätöksestä.
9.6.2008	Ranskan tasavalta toimitti YK 931 -työryhmälle uutta tietoa, johon riidanalainen päätös perustuu.
13.6.2008	YK 931 -työryhmän ensimmäinen kokous.
23.6.2008	Home Secretary poisti PMOI:n nimen kiellettyjen järjestöjen luettelosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa päätöksellä, joka tuli voimaan 24.6.2008.
24.6.2008	YK 931 -työryhmän toinen kokous. PMOI:sta oli esitetty lisätietoja, ja valtuutetut pyysivät lisäaikaa asian tutkimiseksi.
2.7.2008	YK 931 -työryhmän kolmas kokous. Kokouksessa jaettiin tarkistetut perustelut, ja valtuutetuille annettiin aikaa 4.7. asti pohtia, haluavatko he esittää vastalauseita.
4.7.2008	Neuvoston ulkosuhdeneuvosten työryhmän (Relex) kokous, jossa sovittiin riidanalaisen päätöksen päivitetystä tekstistä.
9.7.2008	Pysyvien edustajien komitean kokous, jossa riidanalainen päätös tehtiin.
15.7.2008	Neuvosto teki riidanalaisen päätöksen. Päätös ja sen perustelut annettiin tiedoksi PMOI:lle kyseisenä päivänä.

21.7.2008	PMOI nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen asiassa T-284/08.
23.10.2008	Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi osittain PMOI:n kanteen asiassa T-256/07 ja kumosi päätöksen 2007/868 1 artiklan PMOI:ta koskevilta osin. Muilta osin kanne hylättiin.
4.12.2008	Unionin yleinen tuomioistuin antoi valituksenalaisen tuomion.